

ABC

PISMO CODZIENNE
INFORMUJE WSZYSTKICH O WSZYSTKIEM

NASZE ABC Na drodze ku wielkiej przygodzie I. Mobilizacja

Berlin, w maju

Wieczór 1 maja. Przez otwarte okna wdzierają się do pokoju przytłumione dźwięki orkiestry, pomieszane z miarowym rytmem maszerujących oddziałów. Z Tem pelhofu wracają bataljony i pulki brunatnej armii Hitlera. 2 miliony cywilnych żołnierzy w samym Berlinie!

Narodowi socjaliści wprowadzili orkiestry, złożone z piszczałek i bębnow, a dotychczasową muzykę wojskową starają się zastąpić bądź nową twórczością, bądź motywami zaczerpniętymi z pieśni staroniemieckiej. Jest w tych melodiach coś żywiołowego i nieshamizowanego, coś nożowniczo kłóci się z równym i doskonałym wymierzonym taktem maszerujących oddziałów. Orkiestra gra dziką i awanturniczą pieśń landsknechtów, ale nogi w ciężkich wojskowych butach uderzają o bruk równo i twardo w rytm pruskiego marsza.

Ein Volk marschieret. Ulicami miast i wsi niemieckich defilują codziennie miliony żołnierzy wojska hitlerowskiego. 22 miliony „Arbeitsfrontu“, 3 miliony młodzieży, ćwierć miliona „Arbeitsdienstu“... 50 procent całej ludności Niemiec znajduje się już dzisiaj w tych lub innych organizacjach społecznych, stworzonych przez Hitlera.

Jaką ideę, jaką treść wewnątrz reprezentują te masy? — Czy to jest naprawdę rewolucyjna fala, pionierzy nowej kultury, zachwiali poszukiwacze lepszego jutra, czy też, poprostu stare wilhelmowskie szeregi, przebrane w faszystowskie koszule?

Jedno i drugie.

Ruch narodowo - socjalistyczny dąży do syntezy staro-pruskiego ducha dyscypliny ze światem nowych wierzeń, które są już zwycięskim mitem narodu, ale jeszcze nie stały się wyraźną ideologią, czy zdecydowanym kierunkiem marszu ku przyszłości.

Byłoby największym błędem uważać dzisiejsze Niemcy za coś w fizjonomii swej ostatecznie zdefiniowanego. To, co widzimy narazie jest tylko akcja mobilizacyjna, jedną z największych, jeżeli nie największą w historii świata koncentracją wszystkich moralnych i materialnych sił narodu.

Znane zasady dzisiejszej polityki społecznej, gospodarczej czy kulturalnej hitlerizmu nie mają nic wspólnego z doktryną i nie są celem same w sobie. W tej chwili głównym celem jest, by wola i energia 80 milionów Niemców stała się jedną wolą i jedną energią, jak strzała w napiętej cięciwie luka. Celowi temu służy dziś wszystko: partja, szkoła i organizacje społeczne przez wytworzenie jednolitego typu człowieka, „idealnie posłusznego i idealnie odważnego“, polityka socjalna i rasistyczna poprzez wywołanie nowych energii emocjonalnych i aktywizowanie najszerzych mas, polityka gospodarcza przez wprowadzanie jednolitego planu i jednolitej komendy w działalności gospodarczej, polity-

Ustrój korporacyjny we Włoszech uchwalony

Rzym, 11.5. (PAT). — Agencja Stefani donosi:

Uchwalony w dniu wczorajszym na posiedzeniu centralnego komitetu korporacyjnego pod przewodnictwem Mussoliniego i z udziałem najwyższych dostojników faszystowskich projekt ustroju korporacyjnego przedstawia się jak następuje:

Projekt przewiduje powołanie 22 korporacji, obejmujących całość kształt produkcji włoskiej. Korporacje te będą się dzieliły na trzy

grupy według następujących działów produkcji: rolnictwa, przemysłu i handlu.

Pierwsza grupa składać się będzie z następujących ośmiu korporacji: producentów zboża, ogrodnictwa, producentów win, oliwy, trzciny i buraka cukrowego, przemysłu przetworów zwierzęcych i rybactwa, przemysłu drzewnego i tkackiego.

Druga grupa obejmuje korporacje działu przemysłowego i handlowego.

Katastrofa lotnicza na kolonii Staszica Pilot zabity — aparat strzaskany

Dziś przed południem na kolonii Staszica wydarzyła się katastrofa lotnicza, której ofiarą padł podchorąży rezerwy I Pułku Lotniczego, Nowotniak Jerzy.

Od samego rana w I P. Lotniczym odbywały się loty ćwiczebne podchorążych rezerwy I Pułku Lotniczego. Przed godz. 11 m. in. wystartował do takiego lotu podchorąży, Jerzy Nowotniak na jed-

nomiejscowym aparacie „Potez 27 A 2“. Zaraz po starcie koledzy jego i mechanicy, którzy zostali na lotnisku, zauważyli, że motor źle pracuje. Po wznesieniu się samolotu Nowotniaka na kilkadziesiąt metrów, motor nagle przestał działać i aparat runął na ziemię przy zbiegu ul. Antoniego Solariego i Błog. Ładysława, zawadając skrzydłami o dwa drzewa: akacje i jesion.

Pierwsi na ratunek pośpieszyli obecni na miejscu katastrofy: Piotr Szcześniak, zamieszkały w Pruszkowie, pracownik Elektrowni warszawskiej, i Mieczysław Kostrzewa (Węgierska 19). Oni to przy pomocy kilku murarzy - cieśli, pracujących przy budowie domu, wydobyli lotnika spod szczątków strzaskanego aparatu. Po chwili przybyło pogotowie lotnicze, którego lekarz stwierdził, iż pilot Jerzy Nowotniak oprócz ogólnego obrażenia doznał skomplikowanego złamania i częściowego zmiążdżenia nóg oraz zgniecenia klatki piersiowej. W stanie

beznadziejnym pogotowie przewieziono lotnika do I Szpitala Okręgowego im. Marsz. Piłsudskiego, gdzie po pół godzinie, nie odzyskawszy przytomności, zmarł.

Niezwłocznie po wypadku samolot zabezpieczono na miejscu, a w kilka chwil później przybyła specjalna komisja śledcza, która ustaliła przyczynę katastrofy. Jak już pisaliśmy wyżej, istnieje przypuszczenie, że przyczyną katastrofy był defekt silnika.

Na zasadzie dotychczasowych wyników badań nie ulega wątpliwości, iż przyczyną katastrofy był defekt silnika. Przypuszczają również, iż samolot kpr. podch. Nowotniaka dostał się w wir powietrzny, a ze względu na stosunkowo niską wysokość (według zeznań świadków od 100 do 130 m.) pilot nie zdążył wyskoczyć ze spadochronem.

Na miejscu, gdzie leży strzaskany samolot, gromadzą się tłumy publiczności, przyglądające się szczątkom aparatu.

Sensacyjne aresztowanie w Stanisławowie

Stanisławów, 11.5. Z polecenia władz został przytrzymany w Stanisławowie Julian Filipczuk, urzędnik jednego z tutaj- szych komorników. Aresztowanie Filipczuka nastąpiło po przeprowadzeniu rewizji. Mianowicie Filipczuk kradł z aktów sądowych stemple, wywabiał pieczę-

cie i w dalszym ciągu używał ich do aktów.

Przeprowadzona rewizja dała pozytywny wynik, znaleziono u niego wiele obciążającego materiału, który dowodzi o winie Filipczuka. Jak się dowiadujemy, został on oddany do dyspozycji prokuratora.

Aresztowanie 121 osób nad Wisłą

Stołeczny Urząd Śledczy, przy współudziale policji mundurowej, przeprowadził dzisiaj w nocy obławę na obławę na praskim i warszawskim wybrzeżu Wisły, gdzie w opuszczonych domach, krypcach i dolach gromadzą się meły najgorszego rodzaju.

Plan obławy policyjnej był bardzo obfity, gdyż do aresztu przy-

urzędzie śledczym przewieziono 79-ciu podejrzanych osobników oraz 42 kobiety. Zatrzymanych razem 121 osób przekazano do biura rejestracyjno - rozpoznawczego przy Urzędzie Śledczym. Okazało się, że wśród zatrzymanych znajduje się wielu oddawna poszukiwanych przez Sąd Okręgowy.

Co zawiera raport Wysłannika Ligi Narodów do Chin?

GENEWA, 10.5. Rozdano tu raport specjalnego wysłannika Ligi Narodów do Chin. Dotyczy on współpracy z Chinami do dnia 1-go kwietnia r. b.

Misja Ligi Narodów w pierwszym rzędzie starała się o współpracę z narodowym komiteem ekonomicznym Chin oraz pomagała w zakresie organizacji ligijnej i oświaty publicznej. Raport pokreśla zdobyte, osiągnięte w dziedzinie kolektivity, ligijnej i oświaty oraz podjęcie telegraficznych i radiotelegraficznych.

LONDYN, 10.5. Donoszą z Tokio, że przedstawiciel japońskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych oświadczył prasie, że Japonia jest przeciwna rozszerzeniu przez Ligę Narodów pomocy w dziele odbudowy Chin. Zdaniem urzędowych kół japońskich ta właśnie pomoc wyrażana jest przez pewne koła chińskie, wrogo do Japonii usposobione, stąd też zwiększają się dzielące oba kraje trudności. Dlatego to Japonia zdecydowana jest sprzeciwić się wszelkim zaleceniom raportu wysłannika Ligi Narodów.

LONDYN, 11.5. (PAT). „Times“ ogłaszając obszerny wywiad z raportu, złożonego Lidze Narodów w sprawie rekonstrukcji Chin, omawia ten raport w dłuższym artykule wątpiącym.

Diennik przypomina zastrzeżenia Japonii wobec osoby wysłannika Ligi, dr. Reichmana, które mają swe źródło w tem, że w czasie pierwszego swego pobytu w Nankinie dr. Reichman, w okresie rozpoczęcia walk mandżurskich pomiędzy Japonią a Chinami, udzielał rządowi

nankińskiemu rad politycznych, niezbyt przyjemnych dla Japonii. W ciągu ostatniego jednak roku, będąc zajęty w Chinach przygotowaniem raportu, Reichman zajmował, według „Timesa“ — stanowisko całkowicie apolityczne.

Reichman doradza Chińczykom samodzielne rozwinięcie własnych sił i możliwości. Wywołało to zdaniem „Timesa“ — dla niektórych mocarstw niewątpliwie straszą, ale z drugiej strony na dłuższą metę otwiera te możliwości olbrzymiego powiększenia rynku konsumpcyjnego Chin dla importu z zagranicy, zwłaszcza w zakresie maszyn rolniczych i instalacji fabryk włókienniczych.

Cały świat z radością powita Chińczyków lepiej zorganizowane i żyjące w większym dobrobycie, aniżeli dotąd — pisze „Times“.

MOSKWA, 10.5. Na statek „Smoleńsk“ załadowano 68 rozbitków z „Czeluski“, lotnicy zaś zabiorą pozostałych 28 rozbitków. Reszta rozbitków znajduje się już w zatoce Opatrzności. Prócz tego lotnicy mają obowiązek wywieźć załogę trzech statków zimowych, która już od dwu lat zamknięta jest w lodach.

Rozgoryczenie wśród palestry spowodu egzekucji skarbowych

Urzędy skarbowe podjęły kroki egzekucyjne przeciwko licznym adwokatom w Warszawie, zalegającym z podatkami. Jak narazie, interwencja zawodowych organizatorów palestry przeciwko wygórowanemu wy-niarowi podatku obrotowego, nie odniosła żadnego skutku.

Fakt ten wywołuje wśród adwokatów zrozumiałe rozgoryczenie, gdyż stan taki podkopuje wogóle wszelkie zaufanie do interwencji adwokatów w sprawach podatkowych. Jeżeli adwokaci nie mogą nie wskórać w sprawach własnych, wydaje się wątpliwe, by mogli występować skutecznie w sprawach obcych.

Delegacja aktorów w Inspektoracie Pracy

Do Inspektoratu Pracy I okręgu udała się dzisiaj delegacja

RIO DE JANEIRO, 11.5. (PAT). Grupa farmerów brazylijskich zatakowała koncesję japońską w Tiete w Sao Paulo. Napastnicy zabili pięciu Japończyków i zranili szesnastu. Powodem tych rozruchów było zabójstwo Brazylijczyka przez jednego z Japończyków, który wystąpił w obronie napastowanej przez Brazylijczyka córki.

spółdzielni aktorów, prowadzących b. teatry miejskie w Warszawie, celem interweniowania w sprawie zatargu wynikłego z personelem technicznym.

Przedstawiciele spółdzielni domagać się będą w dalszym ciągu częściowego obniżenia plac, gdyż prowizoryczny preliminarz teatru na najbliższe miesiące letnie nie pozwala w żadnym wypadku na utrzymanie gąz aktorskich, jak i wynagrodzenia maszynistów na dotychczasowym poziomie.

ka zagraniczna przez zapewnienie spokoju, niezbędnego dla ukończenia mobilizacji.

Różni różnie określają termin ukończenia tej mobilizacji. Jedni mówią o 5 latach, inni, jak ostatnio Goebbels i Rosenberg, mając na względzie czas konieczny do wejścia w życie nowej generacji wychowanej już całkowicie przez narodowy socjalizm, przewidują okres 10-letni.

W obliczeniu czy prorocztwa, natomiast należy postawić inne pytanie: Trudno w tej materji bawić się — Co będzie po tych 5-ciu czy 10 latach, gdy idea „totalności“ zostanie urzeczywistniona we wszystkich dziedzinach życia niemieckiego, gdy naród niemiecki stanie się istotnie gotowym każdej chwili do wystrzału „pociskiem historii“?

Na pytanie to odpowiedział mi żartem pewien hitlerowiec:

— Wtedy rozpocznie się „wielka przegród“ (das grosse Abenteur).

Nie zdawał sobie sprawy, jak bliskim jest prawdy.

Istotę ruchu narodowo - socjalistycznego stanowi dążenie do pojęcia, nieskrępowane żadnymi dogmatami, poza dogmatem narodowego honoru. Nacjonalizm okresu przedwojennego związane były w mniejszym lub większym stopniu z określonymi systemami

myślenia filozoficznego i określonymi interesami gospodarczo-społecznymi. Nacjonalizm hitlerowski jest chemicznie czysty. Autorzy narodowo - socjalistycznej pisać z ironją o „wielkich celach“ politycznych minionego stulecia, o „postępie“, o „możliwości największej wolności jednostki“ i o „możliwie największym bogactwie ludzkości“. Cele te były dobre dla epoki demoliberalnego bo-

koju, kiedy istniała względna stabilizacja stosunków.

Wielka wojna i rewolucja, burząc dotychczasowy porządek rzeczy sprawiły, że istota historii stała się znowu... tajemnicą. Na arenę dziejów wiarogęły siły elementarne, wobec których zawadzi logika i rozum. Nikt nie może przewidzieć co przyniesie jutro i dlatego programu nie można zamykać w sztywnych formach. Na nie nie przydadzą się obliczenia, kalkulacje i recepty, bo człowiek a z nim polityka zna- leżli się „w bezpośredniej bliskości śmierci, krwi i ziemi“. Nowe czasy wymagają nowej rasy ludzi: zuchwałych i przygotowanych na wszystkie zdobyców i poszukiwaczy nowych światów.

Wszystko jest w stanie płynnym. Formy społeczne i gospodarcze, bogactwa, granice. Żadnej z tych wartości nie można traktować jako coś trwałego i definitywnego, a tylko należy patrzeć

na nie jako na instrumenty tworzenia siły narodu. Kto potrafi wyzwolić i opanować największą energię, ten w momencie „wielkiej przegród“, a później powrotu do jakichś stałszych form rozwoju zdecydowanie o obliczu świata.

Czy przy takiej postawie można mówić o jakichś zdecydowanych i stałych liniach polityki niemieckiej?

Wszystko jest możliwe. Możliwy jest w polityce społecznej zwrot na prawo, jakkolwiek bardziej prawdopodobne dalsze przesunięcie ku radykalizmowi. Możliwy jest powrót do koncepcji opartego na ekspansji „państwa światowego“, tak samo jak dalsze rozbudowywanie autarkji. Możliwy program zdobyczy terytorjalnych, ale także decyzja ekspansji bez przesuwania słupów granicznych.

Nikt, nie wyłączając wodzów hitlerizmu, nie jest w możności przewidzieć linii rozwojowej Niemiec.

Jedno jest tylko pewne. W ciągu najbliższych lat trwać będzie w dalszym ciągu proces koncentrowania „wszystkich sił narodu niemieckiego. O ostatecznym „kierunku marszu“ zdecydować we właściwej chwili wódz i podległa mu elita.

Jaką ma być ta elita?

S. S.

Bukareszteńska wizyta Polskiego ministra spraw zagranicznych

Masy w Austrii za Dollfussem Wzmożenie akcji terrorystycznej

P. Beck do prasy

BUKARESZT, 10. 5. — Bawiący w Bukareszcie minister Beck przyjął w dniu dzisiejszym dziennikarzy, którym oświadczył: „Polskie czynniki miarodajne przyjęły z wielkim zadowoleniem fakt, iż rząd rumuński zaprosił mnie właśnie na swoje święto narodowe. Przyjęliśmy to, jako symbol naszej zacieśniającej się coraz bardziej przyjaźni. Nie da się zaprzeczyć, że w ocenie obecnej sytuacji międzynarodowej panuje pewien pesymizm. Byliśmy zawsze za jak najszerzą współpracą międzynarodową, lecz współpraca taka potrzebuje naturalnych podstaw, które są: bezpośrednia przyjaźń i stosunki dwustronne.

Podstaw takich, szukaliśmy w ostatnich latach w jak najszerzych kołach. Ostatni okres pełen był pierwszorzędnych problemów w życiu międzynarodowym, jak to kwestja rozbrojenia, bezpieczeństwa, Ligi Narodów i inne. We wszystkich tych sprawach przyjaźń polsko - rumuńska okazała się niezachwiana.

Mój dzisiejszy udział w rumuńskim święcie państwowym sprawił mi niepowściągliwą przyjemność. Rumunję widziałem bowiem już niejednokrotnie. Gdy byłem tutaj po raz pierwszy, w roku 1919, jako oficer polskiego sztabu generalnego w czasie, gdy nasze stosunki dyplomatyczne znajdowały się w zarodku, zauważyłem te same podstawy przyjaźni dla Polski, jakie znalazłem obecnie.

Proszę mi wierzyć, że jest to rzadki wypadek w dziejach stosunków międzynarodowych. W czasach tak trudnych, jakie przeżywamy obecnie, wizyta moja w Rumunji jest specjalnie wymownym dowodem mych uczuć dla Rumunji i dla naszej z nią współpracy.

Rumuński komunikat urzędowy

BUKARESZT, 10. 5. — W ciągu dzisiejszego wieczoru ogłoszono następujący komunikat urzędowy:

Minister spraw zagranicznych Polski, p. Józef Beck i minister spraw zagranicznych Rumunji, p. Mikołaj Titulescu, odbyli trzy rozmowy, podczas których zbadał sprawy, znajdujące się na porządku dziennym.

Obaj ministrowie spraw zagranicznych mieli nie tylko sposobność do potwierdzenia zupełnej identyczności swych poglądów, ale również możliwość stwierdzenia trwałości sojuszu polsko-rumuńskiego wobec wszystkich ewentualności.

Obecność ministra spraw zagranicznych Polski na święcie narodowym rumuńskim jest symbolem stopnia zbliżenia stosunków polsko - rumuńskich.

Obaj ministrowie spraw zagranicznych postanowili spotykać się periodycznie, by wymieniać swe

poglądy i by koordynować swą działalność w sprawach, dotyczących obu krajów.

Powrót do Warszawy

BUKARESZT, 11. 5. (PAT.). — Minister Beck z małżonką, żegnani w nocy na dworcu przez ministra spraw zagranicznych Rumunji, Titulescu, z małżonką, wiceministra Radulescu, sekretarza generalnego m. s. z. Ariona, dyrektora protokołu Grigorcea i wyższych przedstawicieli władz, zajęli miejsce w swojej salonce, która z pociągami o godz. 8-ej rano odeszła do Warszawy.

Panu ministrowi towarzyszą do

granicy poseł i minister pełnomocny Arciszewski, radca poselstwa, Kobylański, attaché wojskowy, plk. Kowalewski oraz z ramienia min. Titulescu radca Davidescu i attaché Cantemir.

Zamknięcie przewodu sądowego

W procesie narkomanów

Dzisiaj w procesie aptekarza Micheliisa i towarzyszy, oskarżonych o nielegalną sprzedaż narkotyków, zeznają ostatni świadkowie. Są to świadkowie odwodowi.

Wielka manifestacja

WIEDEŃ, 10. 5. W Salzburgu odbyła się wielka manifestacja Frontu Ojczyźnianego z udziałem przeszło 30.000 ludności z Salzburga i okolicy. Kancelarz Dollfuss, który tu

przebywał, witany był owacyjnie. Wygłosił on przemówienie, przedstawiające działalność rządu w kierunku konsolidacji gospodarczej i politycznej w kraju. Kancelarz potępił agację hitlerowską przez radio mona-

chijskiej oraz akcję terrorystyczną, która znowu wzmożła się. Zadane mu — mówił Dollfuss — ani nawet zamachy nie zmuszą nas do zejścia z obranej drogi, która zmierza do obrony niepodległości Austrii.

W związku z szeregiem aktów terrorystycznych ogłoszono komunikat urzędowy, podający, że elementy antypaństwowe usiłowały zamieść przebieg manifestacji w Salzburgu. W tym celu podłożono 10 petard, a na rzekę Salzach rzucano pływające deski z siedmiu nabojami. Pod lotniskiem w Salzburgu znaleziono maszynę piekarniczą, której naboje miały być na celu wywołanie głośnej detonacji.

W związku z tem wszystkim komunikat urzędowy zaznacza, że jeszcze w środę znaleziono w komunikacji znaczny ilość materiałów wybuchowych. Przygotowane były zamachy na tor kolejowy i połączenia telefoniczne. Policja aresztowała czterech osoby i prowadzi dalsze dochodzenia.

Apel Starhemberga w Salzburgu

WIEDEŃ, 11. 5. (PAT.). Na wiecu w Salzburgu ks. Starhemberg oświadczył m. in.:

— Jesteśmy gotowi każdej chwili podać Niemcom rękę do zgody pod warunkiem jednak, że niepodległość i przyszłość Austrii zostaną zabezpieczone. Metoda niemiecka i obelgi nie potrafią nas ugiąć.

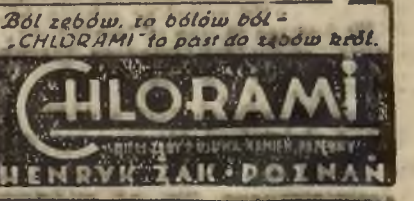
Ks. Starhemberg wyślosował następnie pojednawcze słowa pod adresem tych, którzy brali udział w walkach lutowych. Nie walczyliśmy pociągami — oświadczył on — aby przeciwników naszych prześladować lub traktować jako obywateli drugiej klasy, lecz aby pozyskać serca tych współrodaków, którzy walczyli dla fałszywej idei z heroizmem prawdziwie niemieckim. Na tle miłości ojczyzny powinniśmy się spotkać w wielkiej walce ludności austriackiej umożliwić Austrii w ten sposób spełnienie jej misji dziejowej.

Procesy Schutzundu

WIEDEŃ, 11. 5. (PAT.). W Wiedniu Neustadt zasądzono przywódcę Schutzundu, Greinera, na 2 i pół roku ciężkiego więzienia. Greiner po ogłoszeniu wyroku urządził demonstrację przeciw przewodniczącemu i mianowił być przemocą wyprowadzony z sali.

W Grazu odbyła się trzydniowa rozprawa przeciw 26 członkom Schutzundu, 7 oskarżonych skazano na karę od 3 — 3 miesięcy, pozostałych wypuszczono na wolność.

BERLIN, 10. 5. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zapowiedziało szereg zmian w polityce populacyjnej. Między innymi utworzone zostaną specjalne urzędy zdrowia, które będą udzielać porad przy zawieraniu małżeństw. Państwo odczarować będzie swą opieką rodziny, posiadające liczne potomstwo, kawalerowie zaś nie będą traktowani na równi z żonatymi.

Dziś na giełdzie

Na rynku akcji kursy nadal wykują, zwłaszcza wielkie zwykłe wykazuje Bank Polski.

Waluty: Dolar 5.26; frank francuski 34.93; frank szwajcarski 117.30; funt szterling 27; marka niemiecka 203.50; szyling austriacki 99; korona czeska 21.75.

Monety: Dolar złoty 8.92; rubel złoty 4.62.

Dewizy: Berlin 208.55; Belgia 123.67; Gdańsk 172.67; Holandia 358.65; Londyn 27.03; Nowy Jork 5.28; Nowy Jork (kabel) 5.28 i pół; Paryż 34.95; Praga 22.04; Szwajcaria 171.65; Sztokholm 139.35; Włochy 45.07.

Papiery procentowe: 3 proc. Poł. Budowlana 43; 4 proc. Poł. Dolarow 54; 4 proc. Poł. Inwestycyjna 113; 5 proc. Poł. Konwersyjna 65.50; 6 proc. Poł. Dolarowa 17.75; 8 proc. Poł. Dillonska 89.75; 7 proc. Poł. Śląska 69.50; 4.5 proc. Listy Zast. Siemskie 52; 7 proc. Listy Zast. Ziem. Dolarowe 36; 8 proc. L. Z. T. K. m. Warszawy 57.75; 6 proc. Obligacje m. Warszawy VIII i IX em. 52.

Akcje: Bank Polski 10.50; Lipów 11.80; Starachowice 11.25; Warsz. Tow. Akc. Fabr. Cukru 19.50; Ostrowiec 22.50; Modrzejów 3.90; Haberbusch 40.

Sensacyjne oskarżenie o otrucie Ekshumacja zwłok w Czeladzi i Sosnowcu

Przed kilku dniami w szpitalu K. Ch. w Czeladzi zmarła 18-letnia Lucyna G., uczennica gimnazjum, córka urzędnika jednej z sosnowieckich fabryk.

Na temat śmierci młodej dziewczyny poczęły krążyć różne, nieprawdopodobne wprost wersje, a opinia publiczna została poruszona nagłem narządzeniem władz o przeprowadzenie ekshumacji zwłok zmarłej. Rano około godziny 9 na cmentarz przybył prokurator S. O., sędzia śledczy, lekarz powiatowy, w towarzystwie 2-ch innych doktorów i w obecności

Gdy u nas posuchna W Afryce powódź

WINDHOEK, 11. 5. (PAT.). — Stolica Afryki południowo - zachodniej Windhoek wskutek powodzi znajduje się ciągle jeszcze pod wodą. Wśród ludności szerzy się epidemia tyfusu i malarji. Miejscowość kuracyjna Swakopmund została zniszczona. Spowodu wieloletniej posuchy i silnych upałów stan zasiewów w południowej Słowacji jest poważnie zagrożony. W wielu okolicach zasiewy wysychają lub grozi im zniszczenie wskutek rozszerzającej się klęski rdzy.

Czarownicy-zboje

NAIROBI, 11. 5. (Kolonja Kenja) (PAT.). W Kenji (Afryka) policja wykryła szeroko rozgałęzioną bandę rozbójniczą, składającą się z 600 czarowników szczepu Lumbwa, zwaną „Wielka Osma”. Banda rabuje bydło, zboże i pieniądze. Ludność, wierząc przesadnie w jej moc, boi się współdziałać z policją.

Zasiewy w Czechosłowacji Zagrozone

BRATYSŁAWA, 11. 5. (PAT.). Spowodu długotrwałej posuchy i silnych upałów stan zasiewów w południowej Słowacji jest poważnie zagrożony. W wielu okolicach zasiewy wysychają lub grozi im zniszczenie wskutek rozszerzającej się klęski rdzy.

Zgon

D. p. Henryka Konica

Wczoraj zmarł w Warszawie 6 p. Henryk Konic, adwokat i b. dziekan Rady Adwokackiej, jeden z najbardziej znanych cywilistów polskich, prowadzący wykłady prawa cywilnego na Uniwersytecie Warszawskim, autor kilku prac naukowych i podręczników z dziedziny cywilistyki.

BUKARESZT, 11. 5. (PAT.). Spowodu panującej w Rumunji suszy wybuchło w kraju kilka groźnych pożarów. Oprócz dużych połaci lasów i szeregu wsi częściowo zniszczeniu przez ogień uległy miasta Campulung, Muntienji i Buzen.

Delegat Hitlera w Londynie

Czy w sprawach silników dla lotnictwa?

LONDYN, 10. 5. Przybył tu wczoraj specjalny wysłannik Hitlera, Ribbentrop, specjalista do spraw rozbrojenia. Odbył on naradę z Simonem.

Pobyt w Londynie Ribbentropa wywołał najróżniejsze komentarze. Mówią niektórzy, że przywiózł on propozycję Hitlera powrotu Niemiec do Ligi Narodów i na konferencję rozbrojeniową. Inni znowu mówią, że przyjechał on w związku z niemieckimi za-

mówieniami na silniki lotnicze, która to sprawa nabrała specjalnego rozgłosu zwłaszcza w prasie francuskiej.

Podobno rząd angielski nie chce zgodzić się na wywóz tych silników do Niemiec, o ile Rzesza nie da zobowiązania, że silniki te żyte zostaną wyłącznie do celów komunikacji handlowej. Najprawdopodobniej jednak przyjazd Ribbentropa ma charakter wyłącz nie informacyjny.

Oszuści

W porę zdemaskowani

Dwóch spryciarzy, b. aktor rewiowy o potrójnym nazwisku, Henryk Hersz Taus vel Toes vel Haliński (Muranowska 32) i Mordka Hersz Walid vel Valdi (Ogrodowa 52), dobrawszy sobie do spółki emeryta Izby Skarbowej Grodzkiej w Warszawie Stanisława Klemensiewicza (Topolowa 17) zorganizowali pod protektorem Związku Obródców Kresów Wschodnich imprezę p. n. „Czarna kawa — bridge” w kawiarni „Club”.

Spryciarze zaangażowali nad młode dziewczęta, które powołując

się na wysoki rzekomy protektorat gen. Żeligowskiego, komandora 40rskiego i innych, obchodzili biura i instytucje społeczne oraz osoby prywatne, sprzedając bilety na tę imprezę w cenie od 15 do 100 zł.

Zainkasowane pieniądze oszuści przywłaszczili sobie. Zawiadomiony o aferze Urząd Śledczy przeprowadził dochodzenie i zatrzymał wszystkich trzech oszustów, których z polecenia sędziego śledczego, p. Szwedowskiego, osadzono dzisiaj w więzieniu na Pawiaku przy ul. Dzielnej.

Punktualnie o wyznaczonej godzinie dzwoniła do drzwi wskazanego mieszkania na Romanowicza 9. Lipowski zaraz do niej wyszedł i przez poczekalnię, w której było sporo osób, przeprowadził do niedużego ciemnego pokoju, umebłowanego w stylu kancelaryjnym.

Przy biurku siedział wosaty mężczyzna w wieku, z wyglądu sądząc, lat jakich trzydziestu kilku. Był bladej, najwidoczniej zmęczony i niewyspany. W głęboko osadzonych oczach widniała troska.

— Oto właśnie panna Oleka, — przedstawił ją Lipowski Mączyńskiemu, który uśmiechnął się do niej zyczliwie.

— Znam dobrze ojca pani, — powiedział.

Krysia odpowiedziała mu skrópowanym trochę uśmiechem. Jednocześnie bowiem czuła na sobie badawcze spojrzenie znajdującego się w pokoju trzeciego pana, który stał plecami do okna, oparty o parapet. Był to młody człowiek, trochę mniej niż średniego wzrostu, o twarzy przystojnej, energicznej i zamkniętej. Skłonił się lekko zdaleka, mruknąwszy niezrozumiałe nazwisko. Później się dowiedziała, że to był zastępca Mączyńskiego i szef jego sztabu, Nilski - Lapiński.

Obaj wojskowi byli w cywilnych ubraniach.

Po paru słowach, zamienionych pocichu z Nilskim, Mączyński zwrócił się do niej:

— Wiem o pana Lipowskiego, że na pani można polegać. Otóż są do przeniesienia dzisiaj ważne rozkazy. Rzecz w tem, że w żadnym razie nie mogą się dostać w ręce Ukraińców. To znaczy, że nie wolno pani wpaść, a gdyby pani wpadła, trzeba to tak ukryć, czy tak tem manewrować, żeby tego nie przeczytali. Czy uważa to pani za możliwe?

(C. d. n.).

Irena Pannenkowa

W i e z y

Powieść

— Ach, panie Adamie!

Był zły na siebie.

— Nic z tego!.. No, przecie pani sobie nie wyobraża, że ja sam panią wciągnę i będę narażał, bez wiedzy i zgody rodziców, — że wezmę taką odpowiedzialność...

— Nie, nie wyobrażam sobie, że to pan mnie będzie wciągał. Ja się sama wciągnę i będę się „narażała”, jeśli to tak nazwać wolno. Chciałam prosić o ułatwienie, ale wkończu znajdzie drogę sama. Chyba pan nie wątpi.

Bębnił po sznurze, o którą tłuł deszcz listopadowy, miotany wiatrem.

— Pani nie wie... Taka służba, to krążenie godzinami po ulicy. W tę szarugę, w to zimno. Pani kaszle...

Rozśmiała się.

— Niechże pan nie mówi głupstw. Trochę tam chrząkam. Sam pan powiedział: idą chłopcy mali, kobiety. Czemuż to ja jestem gorsza od innych? Właściwie pan nawet nie ma mi prawa odmawiać. Ładna propaganda!

Parę chwil milczenia. Odezwał się Wkończu:

— Ma pani słuszość. Nie mam prawa. Zatem dobrze.

— No, przecie!

Nigdy może jeszcze nie wydawała mu się taka uroczą, jak w tej chwili. Policzki jej się zaróżowiły, oczy błyszczały, usta rozchyliły się w fadosnym uśmiechu. I cała pochylała się naprzód, wyciągając ku niemu rękę

z wdzięcznością... Odchrząknął i oświadczył tonem urzędowym:

— Za godzinę na Romanowicza 9. Biuro naftowe, Longchamps i Ska. na parterze. Będę tam. Może coś się zaraz znajdzie.

— Rozkaz! — odpowiedziała wesoło.

Wyszedłszy od niej, Lipowski jeszcze przez chwilę parę nie mógł oderwać się od niej myślą. Najgłośniejszą wiedział o jej przebiegach. Pani Jadwiga szczerze przedstawiała mu sytuację, nie wymieniając zresztą nazwiska Jana i zlekka bagatelizując sprawę. Wyraziła przypuszczenie, że wszystko to się „utrze, ułoży, zapomni”. Nie „ucierało się” jakoś, choć od tych wyjaśnień minęło już dwa lata blisko. Krysia była z nim zawsze jednakowo chłodna, uprzejma i niedostępna. Po raz pierwszy widział ją dzisiaj taką otwartą, radośną, promienną. Na parę sekund przykrył oczy, ulegając złudzeniu, że to dla niego i ku niemu pochylała się przed chwilą z temi ustami rozchyłonymi i z tem szczęściem w oczach... Spojrzył potem dokoła, jak zbudzony ze snu. Kula gwizdnęła mu koło ucha. Strzepnął palcami:

— Właśnie pora na romanse!

Słowa te wymknęły mu się półgłosem. Powrócił do rzeczywistości.

Krysia tymczasem siedziała, spoglądając co chwilę na zegarek. Już bardzo dawno nie było jej na duszy tak pogodnie i lekko. Miała zająć posterunek, wziąć udział w walce. Była potrzebna. Co za radość!

Ubrała się wreszcie i wyszła z domu. Świętanie kul wydało jej się teraz raczej zabawne. — Te kule leżą i nie trafiają — myślała niefrasobliwie.

11.V.1934.

P. Ribbentrop w Londynie P. Henderson w Paryżu

Wczoraj, w Paryżu na Quai d'Orsay, rozmawiał p. Henderson, przewodniczący Konferencji Rozbrojeniowej, z p. Barthou, ministrem spr. zagr. Francji. Dnia 29-go b. m. ma się zebrać w Genewie komisja główna Konferencji. A po nocy francuskiej do Anglii z 17. IV. 34, która zamknęła rozmowy boczne o rozbrojeniu francusko-angielskie, podobnie jak notą z 14. II. 34 zamknął rząd francuski rozmowy francusko-niemieckie, wszystko utknęło. Rozmowa p. Barthou z p. Henderson'em musiała przeto wniknąć w najgłębsze powody tego niepowodzenia. Wśród nich zaś na czoło wysuwa się to, że Niemcy zbroją się samowolnie, co dla innych jest kłopotliwą podstawą do rozbrajania się.

Wczoraj również, w Londynie, w Foreign Office, p. von Ribbentrop, pełnomocnik Rzeszy w sprawach rozbrojeniowych, przybywszy na trzy dni do stolicy Anglii, rozmawiał z ministrem spr. zagr. sir John Simon'em.

P. Joachim von Ribbentrop piastuje od 23. IV. 34 nowy urząd w Rzeszy. W r. 1932, dawny ten wojskowy, a potem przemysłowiec i handlowiec, pośredniczył między p. von Papen'em, jako kanclerzem Rzeszy, a odsuwającym jeszcze od władzy Hitler'em, doprowadzając nieco później, za rządów jen. von Schleicher'a, do spotkania Hitler-Papen w Kolonii, które zwiastowało upadek von Schleicher'a na rzecz kanclerstwa Hitler'a w początku r. 1933. Jest zatem p. Joachim von Ribbentrop wypróbowanym działaczem-pośrednikiem politycznym w trudnych sprawach. Dnia 23. IV. 34 mianowany został przez Prezydenta v. Hindenburg'a pełnomocnikiem Rzeszy w sprawach rozbrojeniowych.

Zarówno mianowanie p. von Ribbentrop'a na ten nowy urząd, jak i jawienie się jego w Anglii, wskazują, że Niemcom niezbyt spieszą się piwo, które nawarzyły. Zbroją się skrzętnie, bardzo chętnie jednak, po opuszczeniu 14. X. 33 Genewy, wdały się w t. zw. rokowania bezpośrednie. W rzeczy samej rozgwar rozmów doskonale łagodzi pomruk i łoskot zbrojeń. Dlatego też ze strony Niemiec niełatwo się zrażano i starano się podtrzymywać pogawędkę. Po nocy francuskiej z 14. II. 34, wyraźnie zamykającej rozmowy, jednak Niemcy zwrócili się do Francji jeszcze w nocy z 13. III. 34, która pozostała bez odpowiedzi. A w przeddzień zamknięcia rozmów Francji z Anglią 17. IV. 34 raz jeszcze w nocy z 16. IV. 34 do Anglii zapewniły o swej gotowości porozumienia. W tym duchu niewątpliwie działa też obecnie w Londynie p. von Ribbentrop.

Nieco nie w porę wpadło w ten bieg rzeczy ujawnienie zamówienia silników samolotowych w Anglii przez Niemcy. Oczywiście dla lotnictwa... cywilnego. Ale zaniepokoiły się tem koła... wojskowe. I to bodaj w Anglii nie mniej niż we Francji.

W każdym razie powietrze koło sprawy rozbrojenia ma coraz więcej napiecia.

Stanisław Stroński.

Prowokatorka Winogradówna i namiętna Lipowiczówna

Białystok, 10 maja

Pełniący służbę patrolową na bulwarach białostockich starszy posterunkowy Jan Arciszewski usłyszał krzyki i stuk padających kamieni na ziemię. Jak się okazało został napadnięty chrześcijanin, którego bili żydzi. Na widok nadchodzącego policjanta, część żydów ratowała się ucieczką, a część pozostała na miejscu. Gdy policjant rozpytywał pobitego Sergiusza Stańskiego, "podbiegła żydówka Nieszka Lipowiczowa zamieszkała przy ul. Skorupskiej 2, i dwukrotnie uderzyła w twarz ślaniającego się Stańskiego. Policjant, widząc agresywność żydówki i zgromadzonej młodzieży żydowskiej, z trudem zdołał doprowadzić wojowniczą żydówkę do komisariatu.

„Trumpeldorczycy“ przed kilku dniami dotkliwie pobili kilku członków „Legjonu Młodych“. Następnego dnia pobili spacerujących młodych narodowców. Wczoraj łobuzeria żydowska napadła na bezbronne kobiety chrześcijanki i dotkliwie pobila je. Żargonowa prasa żydowska zawsze przypisuje wywołanie awantur chrześcijanom.

Pobity ostatnio do nieprzytomności przez uzbrojonych „trumpeldorców“ Stański nie jest młodym narodowcem ani też członkiem „Legjonu Młodych“. Jako bezrobotny odpoczywał na ławce. Grupa wyrostków, rekrutujących się z żydowskich organizacji, zajęła próżną ławkę, na której siedział Stański. Jeden z nich przemocą chciał usunąć z ławki Stańskiego.

Na bulwarach i w lesie zwierzyńskim od dłuższego czasu grasowała bojówka żydowska p. nazwa „Mściwa, czarna ręka“ na czele tej bojówki stała 20-letnia Joela Winogradówna zamieszkała przy ulicy Sosnowej 44. Rola przywódczyni była oryginalna. Nieobliczalna żydóweczka podchodziła do wypocząwających w bulwarach chrześcijan, wymyślając najordynarniejsze słowa. Gdy ktokolwiek zwrócił jej uwagę na niestosowne zachowanie się, wówczas Winogradówna padała na ziemię, krzycząc, że ją biją, co było hasłem dla bojówki, oczekującej o kilka kroków, która natychmiast rzuciła się na siedzących, bijąc łapkami i kamieniami. Od dłuższego czasu policja śledziła bezczelną przywódkę.

96 MARSZAŁKOWSKA 96

czynię i nigdy nie mogła schwytać na gorącym uczynku. Wczoraj jednak udało się przodownikowi policji z IV komisariatu, p. Krychowi zdemaskować prowokatorkę.

Na ulicy Krakowskiej, krocząc za Winogradówną przodownik Krych był świadkiem, jak mijając stojących na chodniku p. Janę Bojko i Michała Kłosowskiego, poczęła krzyczeć, że ją biją, a następnie upadła na ziemię, by wywołać pożądany efekt. Na odgłos krzyków momentalnie stworzyło się ogromne zbiegowisko, składające się w lwiej części z żydów. Policja rychło nadbiegła i rozproszyła awanturowanych się.

Do Buenos Aires i do Kowna zostaną wystąpi przywódcy „Legjonu Młodych“

Jak donosi zazwyczaj dobrze w sprawach wewnętrzno-sanacyjnych poinformowane „Słowo“ wileńskie, ratowanie sytuacji w „Legjonie Młodych“ nastąpić ma przede wszystkim drogą wysłania zagranicę dwóch głównych antagonistów, a zarazem przywódców, pp. Zapisiewicza i Stachórskiego.

P. Stachórski, który był urzędnikiem w Min. Rolnictwa, został ma korespondentem „Kurjera Porannego“ w Kownie i wyjechał na dwa lata na Litwę. Jak wiado-

mo, p. Stachórski patronował rozłamom w „Legjonie“.

P. Zbigniew Zapisiewicz, komendant główny „Legjonu“, ma wyjechać do Buenos Aires, gdzie będzie urzędnikiem miejscowego konsulatu.

Kto wobec tego zostanie przez sfery sanacyjne wysunięty na komendanta głównego „Legjonu Młodych“, a kto zostanie sekretarzem generalnym kongresu tej organizacji — również niewiadomo.

Zmiany w magistracie Przyjmowanie żydów

O oszczędnościach p. kom. Kosińskiego pisaliśmy już nie raz i czytelnicy wiedzą już, jak wyrzuca się pracowników dawnych i płaci się im nieraz bardzo wysokie odszkodowania — po to jedynie, aby w to miejsce przyjąć nowych ludzi.

Dziś z kartoteki biura Centralnej Organizacji Mechanizacji

Pracy usunięto pracownika — chrześcijanina, a usunięto w ten sposób, że będzie on musiał mieć wypłaconą pensję za 7 miesięcy: 1 miesiąc urlopu, 3 miesiące odpłaty i 3 miesiące tytułem odszkodowania za zwolnienie bez wypowiedzenia.

W jego miejsce przyjęto żyda — Isaję Kruglańskiego.

Kwiaty na grobie mordercy

Ekshumacja zwłok dla uniknięcia demonstracji

BIAŁYSTOK, 10. 5. Onegdaj z polecenia władz wojskowych dokonano ekshumacji zwłok Jana Ciborowskiego, szeregowca 42 pułku piechoty, stacjonowanej w Białymstoku. Ciborowski na mocy wyroku wojkowego sądu dorozsądnego został skazany na rozstrzelanie, za zastrzelenie posterunkowego z urzędu śledczego s. p. Maciejewskiego. Przy asyście plutonu egzekucyjnego wykonano wyrok na dziedzińcu więziennym w Białymstoku i zwłoki pochowano na cmentarzu przy szosie zwierzyńskiej.

Nad mogiłą Ciborowskiego gromadziło się codziennie dużo publiczności, która przynosiła na grób kwiaty i wieńce. Taka demonstracja oczywiście była początkowo nalezycie karecna przez policję, a gdy to nie pomogło postanowiono dokonać ekshumacji zwłok.

Zwłoki przewieziono w nocy na inny cmentarz. Wczoraj dał się zauważyć na cmentarzu św. Rocha znaczny napływ ludzi poszukujących mogiły Ciborowskiego.

Rozmowa Barthou — Henderson w Paryżu

PARYŻ, 10. 5. Pierwsza rozmowa Barthou - Henderson odbyła się popołudniu i trwała parę godzin. Barthou poruszył sprawę rozbrojenia na radzie ministrów, która całkowicie jego stanowisko aprobowala. Jest to stanowisko, określone w nocy francuskiej z 17 kwietnia.

Podkreśliwszy ten punkt widzenia Francji, Barthou mógł użyć od Hendersona wyjaśnienie co do rozwiązań, jakie przewidują ministrowie angielscy. Podczas całej rozmowy rząd francuski pozostał na swoim stanowisku z 17 kwietnia i wydaje się niemożliwe, aby z tego stanowiska chciał

zejść. W tych warunkach Henderson ma trudne zadanie, musi bowiem zadać sobie pytanie, czy celowe jest zwoływanie w tych warunkach komisji ogólnej na 29 maja.

O przebiegu tych rozmów wydał komunikat urzędowy, który brzmi:

„Minister Barthou podejmował śniadaniem p. Hendersona, przewodniczącego konferencji dla ogarnięcia i redukcji zbrojeń. Podczas tego śniadania, została nawiązana pierwsza i serdeczna wymiana poglądów między obu przewodniczącymi. Rozmowy kontynuowane będą jutro rano“.

Konferencja gospodarcza Małej Ententy zakończyła obrady

BUKARESZT, 11.5 (PAT). Po 10-dniowych obradach zakończona została druga konferencja gospodarcza Małej Ententy.

Konferencja zajmowała się głównie usunięciem przeszkadzających trudności w obrocie handlowym między zainteresowanymi państwami. Uznano, że trudności te będą mogły być usunięte jedynie przy wzajemnym wyrzeczeniu się przez wszystkie trzy kraje korzyści egoistycznych na rzecz dobra ogólnego.

W sprawie tej najwięcej trudności widzi opinia rumuńska w egoistycznej polityce agrarjuszy czechosłowackich.

Wnioski konferencji gospodarczej przedstawione będą najbliższemu zjazdowi ministrów spraw zagranicznych Małej Ententy.

NOWY JORK, 11.5 (PAT). Dyrektor miejscowego ogrodu zoologicznego ofiarował nagrodę w wysokości 25.000 dolarów temu, ktoby mu dostarczył do jego ogrodu legendarne potwora z jeziora Lochness. Nagroda będzie wypłacona jednakże pod następującymi warunkami: potwór musi być schwytyany żywym i musi być dostarczony do ogrodu cały i zdrowy.

Co to jest zakłócenie spokoju publicznego? Ciekawe orzeczenie Sądu Najwyższego

W czasie, gdy młodzież akademicka walczyła o utrzymanie autonomii szkół wyższych, w miastach uniwersyteckich urządzano były wiece, pochody i manifestacje, podczas których wznoszono okrzyki: „Niech żyje autonomia!“ Niejednego ze sprawców tych okrzyków zatrzymano na ulicy i o-

skarżono o zakłócenie spokoju publicznego, a następnie skazano na grzywnę. Jedną z tego rodzaju spraw, przeszedłszy wszystkie instancje, znalazła się w Sądzie Najwyższym, który wyjaśnił, jakie okrzyki w miejscu publicznym są karalne. W sprawie tej ustalono, że okrzyki w miejscu publicznym są karalne, jeżeli wywołują ruch, turkot wozów i hałas automobili, wzniesienie takiego okrzyku nie może być uznane za zakłócenie spokoju publicznego.

Sąd Najwyższy wyjaśnił, że utrzymanie w życiu zbiorowym bezwzględnej ciszy, t. j. stanu, w którym jednostka nie mogłaby być w żaden sposób przez innych członków danej zbiorowości niepokojona, jest niemożliwe i każdy, wchodzący w skład społeczeństwa, narażony jest z natury rzeczy na odnośnienie licznych wrzasków, w których, będących następstwem obracania się w danej strefie innych jednostek ludzkich, życie jednak zakreśla granice swobodnego działania jednostek.

ustalając, bądź drogą przepisów prawnych, bądź też drogą zwyczajów, reguły zachowania się i postępowania, których celem jest sprowadzenie nieuniknionego w życiu zbiorowym wzajemnego niepokojenia się do pewnej określonej miary, uwzględniającej zarówno interes jednostki, jak i interes publiczny. Stan ten, odpowiadający pojęciu prawnemu spokoju publicznego, jest przedmiotem ochrony prawnej na mocy prawa o wykroczeniach. Jednakże odnośny artykuł prawa głosi, iż karygodne jest jedynie zakłócenie spokoju przez krzyki lub hałas, nie zaś sam fakt krzyczenia lub hałasowania. Do zastosowania więc sankcji karnej nie wystarczy samo tylko ustalenie, że sprawca w miejscu publicznym krzyczał. Nie wystarczy nawet ustalenie, iż krzyk był zdolny do zakłócenia spokoju, lecz wymagane jest konieczne stwierdzenie, czy krzyk rzeczywiście zakłócenie spokoju publicznego spowodował.

Ustalenie zaś samego faktu nie podlega kontroli sądu kasacyjnego.

Rząd niemiecki Przeciw f. zw. junkrom

BERLIN, 10. 5. Odbył się zjazd organizacji chłopskich z Meklemburgii i Pomorza niemieckiego. Na tym zjeździe Minister Rolnictwa i Wyżywienia Rzeszy wystąpił z oświadczeniem programowym, ostrzegając wielką własność niemiecką na wschód od Łaby.

Rząd hitlerowski — mówił minister — ocenia znaczenie rodów szlacheckich nie tylko z tytułu ofiar krwi, lecz również ze stanowiska praw do życia całego narodu. Dziś należy to podkreślić szczególnie, gdyż często robione są próby łączenia interesów wielkich posiadaczy ziemskich z zagadnieniem gospodarki niemieckiej jako całości.

A jednak są to dwa zupełnie odrębne zagadnienia. Wielka własność ziemska na wschód od Łaby powstała tylko dzięki egoistycznej polityce, toteż nigdzie w

Niemczech niema takiego zaognienia między posiadaczami majątków ziemskich, a chłopami. W tych okolicach wielka własność ziemska straciła już warunki rozwoju gospodarczego. Bankrutuje liberalizm przemysłowy, a wraz z nim upadają gospodarczo tereny, fabrykujące w wielkich ilościach zboże i kartofle.

Im stan rzeczy wstąpił przedsięwzięcie, zrozumiany przez wielką własność na wschód od Łaby, tem łatwiej będzie przezwyciężyć obecny kryzys gospodarczy. Rząd w przyszłości odmawiać będzie subwencji tym majątkom, które nie będą w stanie utrzymać się własnymi siłami. Majątki, których utrzymać nie można, muszą ustąpić miejsca nowej strukturze gospodarczej, co spowoduje wielki napływ chłopów niemieckich do obszarów na wschód od Łaby.

23 lata bez wizyty kapłana na wyspie Tristan da Cunha

Mała wyspa Tristan da Cunha, zagubiona na oceanie na pół drogi pomiędzy Capetown a Buenos Aires (między Ameryką Południową, a Afryką Południową) należy do Wikariatu Apostolskiego Przylądka Dobrej Nadziei, nie posiada jednakże własnego duszpasterza. Trudności komunikacyjne z lądem stałym sprawiają, że odwiedzić kapłana są rzadkiem cwenementem. Niedawno odwiedził tę zapomnianą wyspę Mszy św. 23 lata temu!...

Ciągle narady W sprawie długów wojennych

WASZYNGTON, 10.5. Ambasador francuski odbył tu naradę w sprawie długów wojennych. Nie wysunął on żadnych propozycji, pragnął bowiem tylko ustalić, jakie jest stanowisko St. Zjednoczonych w tej sprawie. Taką samą naradę odbył również ambasador włoski.

Przywódcy kongresu mieli podobno oświadczyć prezydentowi, iż prawo Johnsona kongresu interretować będzie w ten sposób, iż żadne państwo dłużnicze nie wywiąże się ze swych obowiązków, jeśli spłaci tylko część długu.

PARYŻ, 10.5. Tutejsza opinia jest żywo poruszona zatwierdzeniem przez Roosevelta owego prawa Johnsona, które przewiduje specjalny stosunek do tych krajów, jakie nie wywiązały się ze zobowiązań z tytułu długów wojennych. Jeden z dzienników paryskich pisze, iż rząd francuski narażał się na wielkie trudności, gdyby zgodził się spłacić St. Zjednoczonym wbrew postanowie-

niom izby deputowanych. Inne dzienniki zaznaczają, że obecnie położenie nie ulega żadnej zmianie, bo gdy Hoover zmusił Francję do rzeczenia się oszkodowań Niemiec, usłyszał warunek, że i Francja nie będzie płacić długów wojennych.

Ożywienie sezonu w Inowrocławiu

Sezon ożywił się znacznie pod koniec kwietnia i na początku maja przy pięknej pogodzie. Daje się zaobserwować wielkie zainteresowanie Zdrojowiskiem we wszystkich dziedzinach kraju: licznie napływające listy informacyjne, zapytania oraz zamówienia na pokoje w pensjonatach świadczą, że sezon w Inowrocławiu Zdroju będzie w tym roku szczególnie ożywiony.

Wśród licznych wycieczek, które w roku obecnym zwiedza Zdrojowisko Inowrocław, zapowiadane są narazie dwie poważne wycieczki z zagranicy: szwedzka i naukowa wycieczka z Londynu z przedstawicielami wyższych uczelni angielskich na czele. (N.)

Święto narodowe Rumunii Obchód w Warszawie

Wczoraj odbył się w Warszawie uroczysty obchód święta narodowego rumuńskiego. Uroczystość ta odbyła się tego samego dnia, w którym w Bukareszcie przebywał Minister Spraw Zagranicznych.

Akademja z okazji narodowego święta rumuńskiego odbyła się wieczorem w sali Rady Miejskiej, przy niezwykle licznej, jak na nasze stosunki, publiczności. Obecnych było trzech ministrów oraz szereg wyższych urzędników, profesorów i przedstawicieli organizacji społecznych. Ponadto obecni byli dwaj uczeni rumuńscy, bawiący w Warszawie, prof. Pompeu i Tzitzeica, oraz przedstawiciele poselstwa rumuńskiego. Po odegraniu przez orkiestrę wojskową hymnów narodowych, wygłosił referat dr. Olgierd Górka, dyrektor Instytutu Wschodniego.

W części koncertowej kilka pieśni rumuńskich odśpiewała p. Szleminska i p. Łuczaj. Następnie własne wiersze deklamował

attaché rumuński, p. Cotrus. Na zakończenie orkiestra odegrała „Poema Romana“.

Również wczoraj o godz. 11 rano odbyło się w cerkwi prawosławnej na Pradze uroczyste nabożeństwo za pomyślności Rumunii. Nabożeństwo odprawił specjalnie przybyły duchowny rumuński.

W południe w auli Uniwersytetu warszawskiego odbyło się nadanie doktoratów honorowych dwóm bawiącym w Warszawie uczonym rumuńskim. Promocji dokonał dziekan wydziału matematycznego, prof. Mazurkiewicz. Obaj uczeni wygłosili krótkie przemówienia okolicznościowe.

DAIREN, 11.5 (PAT). Wojska japońskie w Kwantungu oskarżają Chińczyków o częste naruszenia istniejącego rozejmu, czyniąc ich odpowiedzialnymi za dalsze następstwa.

Posucha staje się katastrofą „Pijawki” skarbowe okradają skarb przez 8 lat

Miljonowe straty rolników w budynkach i płodach rolnych

I dziś, jak codziennie musimy zanotować, że susza nie ustaje, a spowodu suszy nie ustają i pożary. Ze wszystkich stron kraju otrzymujemy smutne wieści. Z Łodzi donoszą, że wyschły tam studnie tak, że woda w nich jest przesycona żelazem i niemożliwa do użycia.

KŁĘSKA NIEURODZAJU

Rolnicy uskarżają się, że posucha, zupełny brak rosy i wyschnięcie rzeczek daje się tak we

znaki, że należy się spodziewać w tym roku klęski nieurodzaju. Pasza wyschła, zboża jare wypalone doszczętnie tak, że nawet nie pomogły drugie zasiewy. Susza również jest przyczyną niezwykłego rozmnożenia się myszy, które tak samo niszczą zasiewy. Upały dają się we znaki i ogrodom. Silnie operujące słońce spala rozwijającą się zielen, a nadmiar złego gąsieniec w ogromnych ilościach rzuciły się na drzewa.

Aresztowanie w Sulejowie działacza żydowsko-sanacyjnego

W Sulejowie wywołało wielkie wrażenie aresztowanie wpływowego działacza żydowsko-sanacyjnego, działacza Szymona Przytyckiego. Przybywszy przed kilku laty do Sulejowa, pan Szymcha w bardzo krótkim czasie doszedł do wielkich wpływów. Zajmując stanowisko żydowskiej kasy pożyczkowej, został wybrany do Rady Miejskiej, gdzie przyczynił się do stworzenia sanacyjno-żydowskiej większości. Stał się w ten sposób potrzebny miejscowym działaczom sanacyjnym. Będąc jednocześnie członkiem komisji szacunkowej w sprawach wymiaru podatku, umiał uzależnić od siebie swych współwyznawców.

W okresie wyborczym pokładały też w nim kłosa bezpartyjne wiele nadziei.

Plon „dzikich plaży” Wczoraj 7 osób utonęło w Wiśle

Mimo, iż w tym roku przepisy ruchu na Wiśle uległy znacznemu zastrzeżeniu — upalne dni przynoszą codziennie dużą ilość wypadków spowodowanych lekkomyślnością amatorów kąpiei i wioślarzy. Już od rana brzegi Wisły zaroily się tysiącami publiczności, a łódzie policyjne nieustannie patrolując oba brzegi Wisły w 26 wypadkach przyniosły pomoc nieostrożnym kąpielowiczom.

Z nurtów Wisły wyratowano wczoraj od utonięcia 19 osób, które zdolano doprowadzić do przytomności, jednakże mimo dużej ilości patroli wydarzyło się wczoraj aż 7 wypadków utonięcia wśród tych, którzy dostali się na Wisłę z t. zw. dzikich plaży.

Za mostem kolejowym, tuż obok Cytadeli, utonął 17-letni Stanisław Jarnuszewski, uczeń (Towarowa 25).

Na Bielanach, naprzeciw kościoła, utonął 19-letni Wacław Stępkowski (kolonia Zdobycz Robotnicza, ul. Przybyszewskiego 36).

Przy wylocie kanału Gocławskiego utonął 18-letni Eugeniusz Wisiocki (Twarda 51).

Poniżej słazy kolejowej na Saskiej Kępie utonął 12-letni Jan Zawadzki (Leszno 121).

Poniżej mostu kolejowego na stronie praskiej utonął 16-letni Stanisław Sowiński (Nowolipki 76).

Z kraju

KALISZ. Odłożenie święta pułkowego. Przypadające 15 b. m. święto pułkowe 29 p. S. K. w Kaliszu, ze względów technicznych, w związku z budową pomnika poległych żołnierzy 29 p. S. K., zostaje odłożone na termin późniejszy, o czym nastąpi oddzielne zawiadomienie.

Dziecko zatrute alkoholem. Do szpitala św. Trójcy przywiezione zostało 5-letnie dziecko, Ryszard Kokosiński, Majkowska 20, z objawami zatrucia alkoholem. Prawdopodobnie dziecko, korzystając z nieuwagi rodziców, napiło się wódki.

Wielki odpust w Tursku. W dzień Zielonych Świąt, to jest 20, 21 i 22 bm. odbędzie się w Tursku, pod Goluchohem, wielki odpust ku czci Matki Boskiej Turkiej. Dojazd do Turska z Kalisza autobusem linii Kalisz — Pleszew, przystanek w Goluchowie.

Imprezy LOPP-u. W ramach rozpoczętego w dniu 9 b. m. XI Tygodnia LOPP-u odbędą się w dniu 13 b. m. „zawody marszowe LOPP-u” i konkurs modeli latających. Początek o godz. 16.

Owocowe ogrody

wyborowe gatunki wydzierżawi Administracja Dóbr Nowe Miasto nad Picią, poczta i st. kolei Grójeckiej w miejscu lub tel. 8-83-02.

POŻARY

Prócz tego dziś, jak codziennie otrzymujemy niezliczoną ilość niewesołych wiadomości o szerzącej się klęsce pożarów.

We wsi Małachowce powiatu baranowskiego wybuchł pożar, od którego zajęły się 2 zagrody, ogólnej wartości 60.000 zł. Przyczyną pożaru był ogień, który na dom rzuciła Ewa Jarmolikowa. W domu tym miesił się Urząd Pocztowy, który stanowił własność wileńskiej dyrekcji Poczty i Telegrafów. Budynek był ubezpieczony. Jarmolikowa, dokonawszy potwornego czynu i zobaczywszy rezultaty, chciała się powiesić, w czym jej przeszkodziło.

W Marjampolu w powiecie lidzkim spłonęły dwa budynki. Strata wynosi 4.000 zł.

Pod Nowogródkiem pożar strawił 10 ha lasu, należącego do hr. O'Rurke.

Łuna pożarów nad Wołyniem spowodu posuchy i wichrów nie tylko nie gaśnie, lecz rozszerza się w zastraszający sposób, niszcząc dobytek ludności.

Ostatnio w pow. kostopolskim w Złaznem, z nieustalonej do tej pory przyczyny wybuchł pożar w zagrodzie Teodora Dołżanicy. Ogień przeniosł się wnet na inne gospodarstwa, niszcząc 12 domów mieszkalnych, 12 stodoł i 6 chlewów. 2 woły i jedna krowa padły również pastwą pożaru.

W Koszarowie również z nieustalonej przyczyny spłonęły 2 domy mieszkalne i 7 stodoł. W ogniu padło 6 krów i 2 woły.

W pow. dubieńskim pod Starą Buszczą, prawdopodobnie wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem przez pastuchów, spaliła się kultura leśna na przestrzeni 50 ha, własność Liceum Krzemienieckiego.

W pow. kowelskim, we wsi Charki, wskutek nieostrożnego

obchodzenia się z ogniem przez jednego z poszkodowanych, spaliło się doszczętnie 6 gospodarstw, a w Starej Hucie, w pow. krzemienieckim, 2 gospodarstwa na szkodę J. Tarnowskiego i P. Malinowskiego. Podczas akcji ratunkowej jeden ze strażaków, J. Hulewicz, został ciężko poparzony.

We wsi Dmosin, w pow. brzezińskim w jednej z zagród, z nieustalonej przyczyny, wybuchł pożar. Ogień podsycony gwałtownym wiatrem, ogarnął szybko sąsiednie zagrody, które stanęły w płomieniach. Mimo energicznej akcji ratunkowej, spłonęło 100 zagród. Straty wynoszą pół miliona złotych. Sto rodzin pozostało bez dachu nad głową. W czasie akcji ratowniczej kilkanaście osób uległo poparzeniom.

Równocześnie niemal w Zdunskiej Woli w domu przy ul. Piotrkowskiej 1. 11 wybuchł groźny pożar. Ogień przerzucił się na budynki, należące do niejakiego Maciejewskiego i Chatarskiego. Mimo energicznej akcji ratowniczej ogień strawił 4 domy mieszkalne i zabudowania gospodarcze. W czasie akcji ratowniczej ciężkie poparzenia odniósł niejaki Rappaport, który usiłował ratować płonący dobytek. Rappaport musiano przewieźć do szpitala. Straty wynoszą 20.000 zł.

Powiatowa komenda policji we Lwowie została powiadomiona w czwartek rano o katastrofalnym pożarze, jaki wybuchł w Rudnach. Dwie nieletnie dziewczynki, bawiąc się zapalkami, spowodowały ogień, który przerzucił się na sąsiednie budynki mieszkalne i gospodarcze. Ogółem spłonęło 6 zabudowań gospodarskich, kilka domów mieszkalnych wraz z inwentarzem. Szkoda jest bardzo wielka.

Drugi pożar wybuchł w Borkach Janowskich, gdzie spalił się jeden dom mieszkalny i kilka zabudowań gospodarskich.

W RUMUNJI

Ubiegłej nocy wybuchł w jednej z miejscowości w Bukowinie wschodniej olbrzymi pożar, które go postawia pod 22 domy. Ogień przerzucił się na znajdujące się w pobliżu magazyny z naftą, powodując olbrzymią eksplozję. Straty wynoszą przeszło 10 milionów lei (500.000 zł.).

Sport

Piłka nożna

STAN ZAWODÓW O MISTRZOSTWO LIGI

Czwartkowe mecze o mistrzostwo Ligi wprowadziły bardzo duże zmiany w układzie sił poszczególnych drużyn w tabeli zawodów. Aż 10 drużyn zmieniło zajmowane dotychczas miejsce w tabeli. Jedynie na czele tabeli znajdują się w dalszym ciągu Ruch i Garbarnia.

	gry	pkt.	st. br.
1) Ruch	4	8	23:2
2) Garbarnia	4	7	8:1
3) Polonia	5	5	6:7
4) Warta	4	4	14:9
5) Pogoń	3	4	7:5
6) Ł. K. S.	4	4	8:8
7) Wisła	4	4	7:7
8) Cracovia	4	4	8:11
9) Legia	5	4	4:6
10) Strzelec	5	3	7:10
11) Podgórze	6	3	5:21
12) Warszaw.	4	2	3:13

Według straconych punktów na pierwszym miejscu znajduje się Ruch (0 pkt.) przed Garbarnią (1), Pogoń (2), Wartą (4), Wisłą (4), Ł. K. S. (4), Cracovią (4), Polonią (5), Warszawianką (5), Legią (6), Strzelcem (7) i Podgórzem (9 pkt.).

KOMPROMITUJĄCA PORAZKA

W Czerniowcach wobec rekordowej liczby 5000 widzów odbył się międzyklubowy mecz piłkarski Czerniowiec—Lwów, zakończony zwycięstwem Rumunów w stosunku 4:1 (1:1).

POLONIA — PODGÓRZE

Na boisku Polonii rozegrany został mecz o mistrzostwo Ligi pomiędzy Polonią a krakowskim Podgórzem, zakończony wynikiem nierozstrzygniętym 2:2 (1:1).

LEGIA ZWYCIĘŻA WARSZAWIANKĘ 1:0

Drugi mecz ligowy rozegrany w Warszawie na stadionie Wojska Polskiego pomiędzy Legią a Warszawianką przyniósł zwycięstwo Legii w stosunku 1:0 (1:0).

WARTA REMISUJE Z WISŁĄ

W Krakowie w meczu o mistrzostwo Ligi Warta wywalczyła z Wisłą wynik remisowy 2:2. Do przerwy prowadziła Wisła 2:1.

CENNE ZWYCIĘSTWO POGONI W BRUKSELI

W czwartek, rozegrała Lwowska Pogoń czwarte swoje spotkanie w ramach odbywanego turnieju zagrańnicznego, odnosząc trzecie skolei i najbardziej wartościowe zwycięstwo.

KATOWICE, 11.5. Przed sądem w Katowicach toczy się proces przeciwko szajce oszustów podatkowych, grasujących w ciągu 8 lat w powiecie żywieckim. Przed sądem stanęli b. urzędnicy skarbowi z Żywca, którzy pobierali od podatników raty podatków w terminach przez siebie wyznaczonych, zazwyczaj wtedy, gdy podatnikowi najtrudniej było wystarczyć o pieniądze. Następnie godzili się na zmianę terminu, rozłożenie płatności na raty i t. p., pobierając za to odpowiednie „wynagrodzenie”.

Proces oszustów wzbudził olbrzymie zainteresowanie, tembardziej, że społeczeństwo tutaj jeszcze zastanawia fakt, jak mogli urzędnicy skarbowi przez 8 lat bezkarnie uprawiać podobne oszustwa, działając na szkodę interesów obywateli i państwa. W czasie zeznań główny oskarżony Kondziolek zwał całą winę na wszystkich swych podwładnych, którzy znów tłumaczyli się, że pracowali oni razem z przełożonym w przypuszczeniu, że ten działa

na podstawie zezwoleń urzędu. Z zeznań oskarżonych okazuje się, że 3 procent z zainkasowanych podatków zabierał Kondziolek dla siebie i swego najbliższego otoczenia, drobniejsi urzędnicy rzekomo nie pobierali na swoją korzyść żadnych procentów. Poza tem Kondziolek przywłaszczał sobie wpływy z kar, nakładanych bezpodstawnie na podatników, oraz nadwyżki z podatków, które sam wyznaczał. Gdy naciskany podatek nie mógł wystarczyć o pieniądze dla zapłacenia bądź podatku, bądź też dla złożenia okupu „pijawkom” płatników, następowała szybka egzekucja, polegająca na zajmowaniu krów, koni, względnie nieruchomości, które sprzedawano na licytacji za bezcen, przyczem zachodziła znów możliwość ubocznych zarobków dla bandy.

Sekwestratorzy ściągali i pobierali od podatników kary za zwłokę w ryczałtowej wysokości 5 procent, bez względu na to, kiedy rata została uiszczona.

B. naczelnik urzędu skarbowego Skazany na 4 lata więzienia

GRODNO, 11.5. Przez blisko pół roku, Sąd Okręgowy w Grodnie rozpatrywał sprawę o nadużycia, dokonywane od dłuższego czasu w grodzieńskim urzędzie skarbowym przez b. naczelnika Łubę. Łuba pobierał łapówki od kupców, zmniejszając im za to stawki podatkowe. Na machinach tych skarb państwa poniósł straty, obliczone na milion złotych.

Wrz z Łubą odpowiadali przed sądem buchalterzy tegoż urzędu: Krackiewicz i Molenda, oskarżeni o zatwierdzanie za opłatą fałszywych ksiąg handlowych po

Kronika sądowa

Soltys-defraudant

KALISZ. — Na ławie oskarżonych w Sądzie Okręgowym zasiadł b. soltys wsi Pruszków, pow. kaliskiego, Antoni Cieślak, który w czasie swego urzędowania przywłaszczył sobie z pobranych od wieśniaków należności podatkowych 1.400 zł. Sąd skazał Cieślaka na 8 miesięcy więzienia, z zawieszeniem wymiaru kary na lat 5.

Należy karać i współwinnych

KALISZ. — Przed Sądem Okręgowym odpowiadała Marianna Juszek za podżucenie dziecka swego pod dom przytulku. Na rozprawie oskarżona tłumaczyła się brakiem środków utrzymania dla siebie i dziecka i że bieda zmusiła ją do tego czynu. Sąd skazał Juszek na jeden rok więzienia, zawieszając wykonanie wyroku na lat 5.

Przy podobnych sprawach nasuwa się bezustannie pytanie, dlaczego kodeks karny nie ściga współwinnych tragedii młodych kobiet, pozostawianych z dziećmi wylęknionym swemu losowi?

Upadłość, a kaucja hipoteczna

WARSZAWA. — Zasadniczą sprawę rozważa wydział cywilny Sądu Apelacyjnego w Warszawie.

Tło procesu było następujące. W czerwcu 1930 r. właściciele firmy „T. Z. Osinski i S-ka” zapisali na swej nieruchomości kaucję hipoteczną na rzecz wierzycieli do wysokości 643.000 zł. W styczniu 1931 r. ogłoszono firmie „Osinski” upadłość, przyczem na wniosek syndyka datę otwarcia upadłości oznaczono na dzień 5 czerwca 1930 r., a więc na tydzień przed zapisaniem wzmiankowanej kaucji.

Na żądanie syndyka część wierzycieli zgodziła się na wykreślenie kaucji, kilku jednak odmówiło. Wówczas syndyk masy, opierając się na przepisach kod. handl. i na prawie o hip., wytoczył powództwo, domagając się wykreślenia wpisu.

Walka z wypięciem obwarzanków

W Warszawie jest przeszło 20 piekarń, wypiękających obwarzanki. W przeważającej większości tych piekarń prowadzony jest chałupniczy wypiek, który odbywa się w warunkach urągających wszelkim pojęciom o higienie. Dużo tych piekarń ma charakter spółek, przyczem ostatnio liczba tych zakładów wzrasta, wskutek czego fachowi robotnicy piekarscy tracą pracę, gdyż zastępowani są przez amatorów, werbowanych niejednokrotnie wprost ze wsi.

Ostrożnie z rabarbarum

M. Brocg - Roussen opisuje wy padki zatrucia po spożyciu liści tej rośliny. Zatrucie może powstać wskutek zawartego w nich kwasu szczawowego w znacznej większej ilości, niż w lodygach. Spożywanie lodyg nie jest niebezpieczne.

TEATRY

WIELKI: Dziś przedstawienie składowe na dochód „Osiedla”. Jutro opera Verdiego „Rigoletto” z Smirnowem i Balabanem.

TEATR NARODOWY: „Wesele” Wyspiańskiego z Sołksem i Węgrzynem.

TEATR POLSKI: Dziś i jutro „Zbrodnia i kara” Dostojewskiego w inscenizacji Schillera. W próbach dramat Rostworowskiego „Kalię”.
TEATR NOWY: Dziś spowodu strajku personelu technicznego nieczynny.

TEATR LETNI: Dziś i jutro komedia muzyczna „Domek z kart” z Malicką i Maszyńskim.

TEATR MAŁY: Dziś i jutro komedia Duvernois „Janka” z Romanową i Warneckim. W próbach komedia sowiecka „Cudze dziecko”.

ATENEUM: Dziś i jutro „Karykatura” J. A. Kisielewskiego w reżyserji Schillera.

KAMERALNY: Dziś i jutro dramat Słowackiego „Mazepa” z Adwentowiczem.

WYSTAWY

INSTYTUT PROPAGANDY SZTU KI: Wystawa retrospektywna Piotra Michałowskiego oraz cechu plastyków „Jednorogi”, Marji Góreckiej i Wacława Wąsowicza.

ZACHĘTA: Wystawy: pośmiertna Z. Jasińskiego, Związku Polskich Artystów Grafików, Ładusa Ciesielskiego, Bronisława Jamontta, Józefa Jasińskiego i M. Wąsowicza - Sopotkowie.

SALON GARLINSKIEGO: Wystawa szkiców Ireny Lorentowicz-Karłowicz, Feliksa Topolskiego i Aleksandra Żywa.

MUZEUM NARODOWE (Podwale 15/17): We wtorek malarstwo polskie, w czwartki — obce. Al. 2 Maja 13/15: W środy, piątki, soboty, niedziele — wystawa sztuki zdobniczej.

S. i M. (K. wystawa zbiorowa): Malarstwo: Czyżewski, Eljowicz, Gronowski, John, Mieszkowski, Polanski, Stryjenski, Teodorowicz-Karpowska, Tomorowicz, Grafika: Chrostowski, Czerwinski, Krasnodębska-Gardowska, Tom. Wąsowicz. Rzeźby: Strykiewicz, Rzecki.

KONCERTY

FILHARMONJA: Dziś koncert symfoniczny pod dyrykcją A. Rodzińskiego.

S. i M. (Królewska 11): Od godz. 20.30 — p. Elektowicz (śpiew i fort.).

KINA

ADRIA: „Świat należy do Ciebie”.
AMOR: „Uśmiech szczęścia”, „Każdemu wolno kochać”.
ANTENA: „Brat diabła” i „Księżna Łowicka”.

APOLLO: „Csibi”.
ATLANTIC: „Ianczaca Wenus”.
AS: „Zamarle echo” i „Zdradzieli strzeli”.

BAJKA: „Banda Bubula” i „Biała trzcina”.
CAPITOL: „Zdobycie cię muszę” i „Legion śmierci”.
CASINO: „Bunt w Szanghaju”.
Rok 1914: „dodatk.”.

COLOSSEUM: „Markiza Jorisaka” i rewja.
COLOSSEUM (mała sala): „W daleki świat” i „Dole i niedole z Filipem i Flapem”.

CORSO: „Szpieg w masce”, rewja.
CZARY: „Serce olbrzyma” i „Białe upiór”.

CRYSTAL: „Pod szubienicą”, „Tom Tyller”.
EUROPA: „Sekretarka osobista wychodzi zamąż”.

ERA: „Brat diabła” i film polski.
FAMA: „Burza o brzasku” i „Szpieg w masce”.

FORUM: „Pieśni nad pieśniami”.
GLORIA: „Branka syna puszcz”.
HOLLYWOOD: „Ich ostatnie spotkanie” i rewja.

HELIOS: „Wyrok życia”.
KINO X: „Król Bulwarów” i „dodatk.”.

KINO PAR. SW. ANDRZEJA: „Czterech uciekinierów” i „Szyb L. 23”.

LOS: „Miłość Walty” i „Biała lilia”.
LUX: „B. cia Karamazow” i „Białe ślad”.

MEWA: „Próba miłości” i „Zwycięzca”.
MAJESTIC: „Zemsta Dra Fu Manchu”.

MASKA: „Niewidzialny człowiek” i film polski.
MAKS: „Parada rezerwistów”.

MIEJSKIE: „Rewizor”.
MIEJSKIE MŁODZIEŻY: „Rewizor”.

NOWA TOMBOLA: „Niewidzialny człowiek” i „Raj podłotków”.
NOWY SPLENDID: „Gehenna kobiety”, „Kawarenka”.

OKO PRASKIE: „Kobieta i beśta”.
PAN: „Ostatni Ataman Anniemkow”.

PETIT TRIANON: „Platynowa blondynka” i „Co mówi Parzy”.
PROMIEN: „Lajmanna Sekwany”, „Dziki Polak”.

PRAGA: „Pieśniarz Warszawy” i „Pionierzy Teksasu”.
RAJ: „Każdemu wolno kochać”, „Pod samowarem”.

ROXY: „Pieśniarz Warszawy”.
RIVIERA: „Wiktoria i jej huza” i „Palac na kółkach”.

STYLOWY: „Królowa Krystyna”.
SWIATOWID: „Bokser i dama”.
SOKOL: „Kobieta, szpieg” i „Jak zdobyć mężczyznę”.

STAROMIEJSKI: „Król cyganów” i „dodatk.”.

TON: „Wyrok życia”.
UCIECHA: „Nie jestem aniołem”.

UNJA: „Bunt młodzieży” i rewja.
VARIETE KINO (w gm. Cyrku): „Port San Diego” i atrakcje.

Pełna tabela loterii

5-ty dzień ciągnięcia IV-ej klasy

I i II ciągnięcie
Główne wygrane

15.000 zł. — 47730.
10.000 zł. — 1000 45185.
Po 5.000 zł. — 6992 67740 74517
101146 117299.

Po 2.000 zł. — 3373 10556 19291
40762 64857 72708 74419 80163
106261 111266 144778 155741 159230
161456.

Po 1.000 zł. — 2153 11977 18772
20209 20672 31720 38688 39635 41472
41719 46462 56258 67306 70039 70088
71348 72790 80481 83272 96669 96786
100115 100651 106830 115804 124731
121776 128510 136017 136841 139536
139899 147121 149588 150025 150966
169850.

Stawki

215 30 94 96 382 552 686 761 1096
212 95 317 49 439 629 767 852 2288
361 448 814 3089 293 342 80 512 73
683 863 95 7 10 51 58 85 4014 144
325 51 97 461 75 603 795 803 20 923
5301 423 512 42 781 966 6052 73 86
136 51 323 32 8 431 769 933 7112 228
319 501 86 974 88 8088 99 221 457 751
9348 478 565 81 94 636 818.

10133 45 255 99 368 435 43 509 93
652 707 56 853 59 76 999 11004 77 181
97 318 74 497 800 12168 361 527 80
622 83 790 800 20 54 976 13109 268
381 561 640 14106 62 640 48 98 812
903 15165 238 96 341 89 624 726 40
847 16148 74 314 445 76 542 675 778
807 91 901 17044 119 60 63 329 73 93
463 607 798 812 34 18094 241 49 307
628 942 19015 144 73 502 20 601 39
688 92 989.

20043 179 391 99 428 45 75 636
21070 157 64 219 726 85 837 22006
165 313 459 702 31 58 80 919 23101
39 56 276 82 403 97 605 773 811 24032
152 64 227 37 332 75 514 672 73 81
926 25160 351 73 665 838 47 69 73 913
26081 95 197 219 333 91 407 46 777
82 880 903 27 22 318 77 493 524 62
723 858 28191 687 916 52 29051 372
427 28 94 54; 805.

30043 211 323 556 608 803 46 912
31423 584 626 751 902 32285 540 73
33049 103 283 430 32 539 54 98 642
92 749 920 80 34246 77 336 635 752
817 35022 120 65 207 8 449 579 607
799 871 36234 311 94 409 562 600 60
708 820 99 973 37159 81 218 312 48
513 43 728 988.

88081 445 66 587 620 847 902 1524
89022 92 242 370 610 34 722 917
46.

40038 97 97 154 263 380 64 91 407
716 47 846 48 951 41104 26 33 53
202 70 493 679 771 805 78 42104 809
61 401 40 41 511 808 44 58 904 9 22
43145 62 210 36 519 600 798 823 47
954 66 44031 51 75 180 91 291 92 368
421 43 546 50 714 806 82 84 45011
50 91 106 29 471 576 87 786 966
46048 57 97 628 37 58 94 792 47104
21 99 263 428 87 46 618 45 75 610
829 77 830 480002 47 108 42 218
50 343 89 503 47 697 736 98 895
49005 31 138 276 471 616 73 91.

50116 40 204 326 47 688 746 828
66 87 960 51085 115 75 84 304 54 64
98 423 849 62 959 62086 102 238 896
404 586 756 825 41 917 63005 176
263 74 311 18 733 56 73 54045 117
24 273 99 387 489 582 622 709 55080
196 299 609 760 900 98 56474 565 685
893 57173 95 210 381 443 585 635
98 887 928 97 58111 66 573 620 52
53 851 59408 569 728 843 63 96.

60039 72 116 250 806 65 521 739
836 61270 532 904 62129 57 257 83
859 516 49 66 607 39 64 800 45 63088
207 19 52 427 30 519 47 637 765 817
70 919 30 64009 35 99 140 41 227 315
33 43 426 60 75 687 726 64 92 809
65008 13 84 88 163 207 310 64 901
602 865 912 6178 490 711 12 67195
213 65 894 405 639 53 55 813 40 84
90 907 42 68107 807 36 77 536 44
61 672 90 862 940 69079 110 231 368
72 434 91 747.

70102 43 268 416 80 534 600 954
70 71152 75 207 94 436 670 97 704
67 880 40 72061 149 448 548 80 652
751 896 73097 150 250 373 545 672
97 864 921 74002 250 411 88 543 55
616 775 805 908 36 75006 10 40 121
30 309 46 400 88 506 75 664 713 898
76022 47 301 459 92 99 592 96 98
950 77003 55 180 89 209 41 68 340
80 500 8 717 24 41 972 78187 60 52
211 392 644 712 832 46 935 79188
234 87 880 569 698 718.

80206 96 325 491 516 607 87 987
81059 77 80 173 811 427 602 742 80
989 82571 600 807 988 86 89187 75
241 452 63 87 532 635 889 92 84043
68 84 172 80 92 95 213 324 507 75

692 743 807 16 85110 94 209 11 410
680 747 871 84 900 20 50 86140 345
58 453 55 639 81 758 87003 102 41 94
279 810 514 21 674 769 877 921 24 52
88034 182 225 69 825 41 48 60 654
889 963 89014 159 238 47 80 312
70 672 92 103 95 68.
90094 111 66 413 44 52 580 84 645
918 91071 91 199 376 666 852 89
92015 390 425 29 74 729 833 45 93009
282 441 63 736 854 925 94147 810 18
56 74 85 502 728 814 19 34 95085
238 302 408 29 635 716 802 44 96083
294 832 473 530 44 56 630 88 707
806 916 19 23 97138 210 534 82 90
642 934 66 80 98010 98 181 265 93
828 602 706 44 800 9 19 975 99031
32 79 132 208 72 470 98 882 916.

100302 50 545 68 849 83 947 101198
240 361 629 831 102012 205 38 357
81 448 63 67 993 103052 110 491 626
66 706 10 31 96 984 104303 13 509 723
99 870 956 105340 589 93 705 14 58
79 106139 217 354 457 569 649 774 838
47 64 107056 57 350 477 97 570 633
797 976 108004 42 192 285 308 28 36
6 417 44 60 62 92 622 951 109157 285
650 720 841 985 110032 47 63 200 43
46 59 335 66 76 758 588 111230 92
383 493 565 663 700 851 961 112088
188 208 40 47 56 72 88 514 713 817
113146 577 692.

114182 221 586 727 50 115179 55
59 645 66 703 87 807 18 990 116054
374 631 76 841 49 117084 101 81 202
343 526 52 755 877 945 72 118053 77
183 323 31 61 610 770 867 119017 114
26 287 338 43 417 61 549 641 786 908
12.

120096 127 241 97 409 779 962 86
92 121467 93 608 807 43 122242 67 86
427 32 49 77 82 509 657 92 718 931
123062 199 207 54 401 631 37 51 763
97 895 906 11 94 124066 375 428 555
77 849 63 961 125100 56 455 952 600
16 739 836 63 96 126345 50 456 536
666 820 36 82 966 127043 129 57 499
540 640 97 914 128277 398 469 70 77
87 595 666 970 129015 155 269 418
647 902 33 82.

130156 284 382 542 53 601 53 85
736 45 937 131062 286 329 406 578
652 780 94 132 083 298 399 584 95 664
72 760 800 133037 74 312 71 566 698
753 867 71 938 84 134070 223 28 34
392 519 601 46 912 135083 210 328 86
96 431 48 700 25 50 826 136922 33 115
61 237 90 474 583 719 23 45 74 80
820 978 137011 42 90 134 46 95 259 71
559 904 138154 94 253 383 441 730 34
855 978 139095 228 84 408 519 67 718
814 40 937 92.

140358 478 88 528 677 855 68 111004
58 83 144 258 303 426 501 68 765 853
83 920 45 714 124051 273 354 406 77
517 89 613 821 124037 218 82 453 572
876 991 140332 109 233 35 456 544 833
954 56 145115 62 219 305 60 653 65
714 47 146134 624 64 75 76 776 892
147161 313 38 81 426 839 40 148008
135 76 59 88 228 475 502 738 64 88 870
933 52 70 149082 88 217 49 357 479
150115 40 477 80 869 72 981 151056
79 84 106 76 80 252 75 311 473 924
152028 91 226 61 602 763 76 878
905 158187 207 19 25 40 50 839 147
68 657 967 154061 240 42 51 99 519
26 631 45 95 801 907 57 155075 75
128 514 615 783 997 156215 362 472
673 731 68 811 923 157015 58 78 137
221 302 57 188 67 96 505 607 987
158116 309 586 611 757 95 853 83 96
159035 119 37 362 411 543 70 672
813.

160072 76 170 81 234 36 42 56 70
386 762 941 47 161042 127 307 11 58
459 507 71 77 611 20 42 800 162093
27 163 217 328 30 547 63 707 951
163018 27 128 874 407 643 88 948 38
164177 254 72 341 61 536 58 155022
47 307 72 469 92 517 73 676 995
166071 193 223 67 389 46 78 455 594
602 94 760 955 65 167054 208 329 80
440 801 5 18 97 168065 97 271 86
896 630 45 75 717 64 824 95 983
169208 41 342 70 543 800.

III ciągnięcie

Stawki

70 78 84 417 624 739 1002 261 2009
57 319 495 525 884 3957 4545 655 5098
5041 324 422 536 7077 261 578 695 834
60 900 8341 658 809 9251 313 850 930
10324 513 81 919 11058 99 129 332 60
12552 13269 14028 34 217 530 957 15204
555 823 36 16046 73 440 577 649 17426
86 667 730 863 915 18425 86 531 19733
61.

20533 867 2124 712 957 22195 466
821 23060 437 785 24037 803 906 25387
565 603 743 97 26105 14 52 654 864
937 34 27128 44 912 68 28277 29109
592 654 861 30035 50 378 99 686 31144

229 32 677 32010 474 81 921 333685
34038 538 603 702 981 35075 608 969
36193 214 415 37456 646
38223 977 79 39425 701 808 923.
40086 314 741 41193 859 42034 670
891 900 48010 94 171 468 684 846 64
66 909 83 78 44079 92 460 506 690
703 36 954 45064 103 220 88 719
23 46234 408 928 47018 709 31 48090
650 792 49347 330 645 805 58 951.
50087 115 563 92 51300 50 797 809
930 52015 347 53137 203 25 897 54145
936 54145 346 53137 203 25 897 54145
56190 449 965 57086 144 252 367 428
619 785 846 58 58288 61 73 688 822
59072 152 231 319.<

Medycyna i zdrowie

Nie wszystkie owoce Zawierają witaminę C

Brak witaminy C wywołuje szkorbut

Brak witaminy C w pożywieniu wywołuje chorobę zwaną skorbutem. Choroba ta objawia się obrzękiem i krwawieniem dziąseł, chwiejaniem się i wypadaniem zębów, wybroczynami krwi w mięśniach, bólami w stawach i wysypkami skórnymi. Na skorbut chorują ci wszyscy, których pożywienie pozbawione jest surowych, świeżych składników, jak np. owoców jarzyn, surowego mleka, świeżych jaj i mięsa.

Dawniej skorbut był bardzo rozpowszechniony wśród załóg statków, odbywających dalekie podróże, w więzieniach, wśród żołnierzy w czasie wojny, u członków wypraw polarnych, zesłańców syberyjskich i t. p. Był on uzależniony od konieczności żywienia się konserwami, suszonymi jarzynami i sucharami. Oddawna zauważono, że sok zórawinowy, cytrynowy (w stanie surowym), oraz pomidory surowe nie tylko zapobiegają powstawaniu tego cierpienia, ale znakomicie i szybko go leczą. Przy obecnym stanie wiedzy skorbut zdarza się znacznie rzadziej. Przynajmniej umiemy go zwalczać. Stalki i wyprawy polarne zaopatrują się obecnie w produkty bogate w niezbędne witaminy, toteż wśród członków ich załóg obecnie skorbutu się nie spotyka.

Tak zwana choroba Barlowa objawiająca się, między innymi, krwawieniami w kościach, bólami w miejscu wybroczyn, krwawieniem z dziąseł i kiszki, spotykana u dzieci do lat 2-3-4 i przez niektórych autorów nazywana skorbutem dziecięcym, zaliczona być powinna również do rzędu awitaminoz. Pierwszy zwrócił uwagę na to ciekawe schorzenie lekarz krolewiecki Möller, ale dopiero Barlow (Anglik) zbadał je i opisał dokładnie. Wielką zasługą Barlowa jest opracowanie metody leczenia tej choroby, polegającej na zastosowaniu odpowiedniej diety. Nie jeszcze wówczas nie wiadomo o witaminach. Mimo to Barlow na drodze doświadczalnej doszedł do wniosku, że podając chorym surowe mleko, jedynie zagrzane trochę, surowe soki owocowe i jarzyny (np. z marchwi i rzepy),

wreszcie starszym dzieciom soku z mięsa, można chorobę we względnie krótkim czasie zupełnie wyleczyć bez uciekania się do środków farmaceutycznych, które zresztą, jak się przekonano, całkowicie zawodzą.

Nie wszystkie owoce zawierają witaminę przeciwskorbutową. Najbogatsze w nie są poziomki, pomarańcze i cytryny. Maliny i agrest zawierają mniej tych wi-

tamin. Jeszcze mniej znajduje się witaminy C w mandarynkach i porzeczkach. Spore ilości tych witamin zawarte są w świeżo zerwanych jabłkach, pozbawionych w bananach, morelach i śliwkach. Zupełnie ich nie ma, jak się przypuszcza, w jabłkach zimowych, gruszkach, owocach suszonych (z wyjątkiem suszonych w dymie siarkowym) i winogronach.

Brak witaminy C może powodować, prócz skorbutu, stany osłabienia nerwowego, zaburzenia w trawieniu, a nawet, być może, uspasabiać do cierpień reumatycznych.

Dr. A. R.

Witaminy w rydzach

Witamina D zapobiega rachityzmowi czyli krzywicy u dzieci. Brak tej witaminy w pożywieniu dziecka powoduje niedostateczny rozwój tkanki kostnej i opóźnia kostnienie. Pałkowato wygięte nogi są najczęstszym i najsilniej rzucającym się w oczy objawem krzywicy, niekiedy pozostawiającym ślady na całe życie. Skrzywienie następuje wskutek tego, że stosunkowo miękkie kości dziecka rachitycznego nie wytrzymują ciężaru ciała już przy

pierwszych próbach chodzenia. Najwięcej witamin D zawiera tran, sałata, jajo kurze. Produkty, zawierające witaminę D, bogate są jednocześnie w witaminę A (witaminę wzrostu). Większość jarzyn witamin D nie zawiera, w owocach również jej nie ma. Natomiast dużo jej znajdujemy w rydzach i dlatego w pewnej porze roku, kiedy rydzy są świeże, należy je mieszać z grochem, marchewką i innymi jarzynami.

Dr. A. R.

Dieta a zęby

Badania lekarskie mieszkańców wysp Tristan d'Acunha, leżących na Atlantyku, w pobliżu Przylądka Dobrej Nadziei, dały bardzo ciekawe wyniki. Krzywica, czyli choroba angielska jest tam całkowicie nieznana. Poza tym nie stwierdza się tam prawie zupełnie próchnicy zębów, pomimo, że ludność nie pielęgnuje i nie czyści zębów. Zaledwie 1—2

procent ludności ma zęby zepsute. Przypuszczają, że ten świetny stan zdrowotny układu kostnego w znacznej mierze jest uzależniony od sposobu odżywiania się ludności. Mieszkańcy wysp Tristan d'Acunha żywią się wyłącznie rybami i kartoflami, jajami i mlekiem, a więc spożywają mało stosunkowo węglowodanów (chleb, mąka, cukier). Zdawałoby się, że taki sposób odżywiania sprzyja zdrowiu zębów. Tymczasem badania kontrolne przeprowadzone w Europie nie dały spodziewanych rezultatów. Z tego wynika, że na zdrowie zębów wpływać muszą tam inne jeszcze czynniki, a jednym z najważniejszych jest niewątpliwie silniejsze naswietlanie promieniami nadfioletowymi.

S. A. R.

Przewód gazowy na pole mokotowskie

Przewód gazowy, który ma zasilać w gaz balony na polu Mokotowskim podczas międzynarodowych zawodów o puchar Gordon - Bennetta, wychodzi już spoza terenów gazowni na Woli i przeprowadzony będzie przez szereg ulic do ul. Grójeckiej, a stamtąd na pole zawodów. Omawiane roboty wykonane będą na czas, t. j. przed 1 sierpnia (terminem zawodów).

Podróżuj samolotem

Przed krótkimi

E f e k t

Jeszcze w ubiegłym stuleciu sprawa Galdzika contra Piórkiewicza byłaby trudna do wytłumaczenia. Dziś jednak, dzięki podważeniu zasady przyczynowości, staje się jasna i zrozumiała. Ongiesadono, że to same przyczyny wywołują te same skutki i było to źródłem wielu nieporozumień. Pamiętam, lat temu coś ze sześć czytałem w gazetach taki opis:

W podziemiu bilardowym pewnej kawiarni grał jakiś Moniek (nie pamiętam nazwiska) z jakimś Bełkiem (też nie pamiętam nazwiska). W pewnej chwili Moniek rozgniewał się o coś i uderzył grubym końcem kijka w ścianę. Wedle zasady przyczynowości albo kij powinien pęknąć, albo nie i na tem powinien być koniec. Tymczasem stała się rzecz całkiem nieoczekiwana. Uderzenie kijka dało absolutnie inny efekt, niż w tysiącu innych podobnych wypadków.

Oto, co się stało: ze ściany trysnęła nagle strumień wody tak potężny, że w mgnieniu oka w podziemiu powstał popłoch. Goście, brodząc po kolana w wodzie z krzykiem rzucili

się do ucieczki. Poprzez pływające krzesła, kłębzące się bałwany wody pierwszy uciekał blady, jak trup, Moniek. Wypadł na ulicę i rwał przed siebie, jak oszalały. Trzy dni ukrywał się, nie pokazując na miejsce.

W kawiarni, przy pomocy straży ogniowej i pogotowia wydziału wodociągów opanowano potop. Przy tej okazji wyszło najaw, że rura była pęknięta, cała ściana podmyta i lekkie uderzenie wywołało groźną katastrofę. Moniek jednak, w przesadzie zarozumiałości wyobrażał sobie, że to on narobił całego bigosu.

Sprawa p. Piórkiewicza miała podobny charakter. Szedł sobie pewnego dnia, pod dobrą datą, ulicą Emilji Plater. Czuł dziwną energię i chęć czynu. Rozpierało go porostu uczucie, aby coś zrobić. Dał więc w ucho p. Galdzikowi, który szedł naprzeciwko. Spodziewał się zwykłego skutku: awantury.

Tymczasem p. Galdzik, otrzymawszy w szcękę, zamyślił się głęboko. Postał chwilę, pomyślał, wsadził palce do ust, wyjął ząb, schował do kamizelki i poszedł.

Dziwne zachowanie się ofiary tak zdenerwowało p. Piórkiewicza, że dogonił Galdzika i zbił na kwaśne jabłko. Zato stał wczoraj przed Sędem Grodzkim XI okręgu i otrzymał dwa dni aresztu.

Przy okazji jednak wyjaśniło się zachowanie p. Galdzika. Oto boląc go ząb tego dnia i to wprost piekielnie. Nagle, gdy dostał w ten ząb od Piórkiewicza, ból jakby ręką odjął. To go tak oszołomiło i ucieczyło zarazem, że machnął ręką na resztę.

A może kto zechce twierdzić, że oba wypadki są właśnie w zgodzie z zasadą przyczynowości? Proszę bardzo. Ostatecznie, nie mi na tem nie zależy.

Very.

Japonia w Maroku

roka i to w takiej ilości, że miejscowy przemysł zaczyna się tem niepokoić.

W ciągu roku zeszłego import japońskich towarów do Maroka wyrósł się w imponującą cyfrę 65 milionów. Japonia zajęła tedy drugie miejsce po Anglii, która doniedawna była głównym dostawcą (obok Francji) Maroka.

Na ogólną cyfrę 65 milionów — 60 milionów stanowią towary bawełniane, jedwabne, reszta zaś to najrozmaitsze artykuły, począwszy od zgrabnych lodowni, używanych do konserwowania owoców i nowalij, aż do płyt gramofonowych, naczyń kuchennych, wyrobów papierniczych, nawet rowerów, noszących markę „Słońce wschodzące”. W pierwszym zaś kwartale b. roku Anglia pozostała w tyle za Japonią i zajęła trzecie miejsce, a Francja widzi ze zgrozą, jak maleją jej dochody.

Przemysł japoński zagraża nie tylko przemysłowi europejskiemu — pisał „Le Petit Marocain” — zagraża on w równej mierze przedsiębiorstwom, prowadzącym przez Marokańczyków. Konserwy i przetwory owocowe japońskie, konserwy rybne oraz piwo, dostarczane są po cenach konkurencyjnie niskich — jarzyny i owoce, hodowane w Maroku, wypadają znacznie drożej od wspaniałych konserw japońskich. Wpływa na to przedewszystkiem taniejsze robocizny w Japonii.

Oto kilka przykładów: metr bawełnianej tkaniny japońskiej łącznie z cłem kosztuje 1 frank 25 centymów, zaś metr takiej samej tkaniny, fabrykowanej we Francji, kosztuje, nie licząc cła, 4 franki 75 centymów. Szaliki ze sztucznego jedwabiu sprzedawane przez Japończyków mieszkańcom Maroka po 36 franków, kosztowałyby w Ljonie 60 franków.

Jak wiadomo, marokańskie obuwie, safjanowe pantofle i buty, były doniedawna bezkonkurencyjne pod względem jakości i taniości, tymczasem Japończycy zarzucili Maroko nieestetycznymi ale nadzwyczaj tanimi pantoflami, które wypadają o połowę taniej od miejscowych. Malownicze warsztaty szewców marokańskich w sukach (sukienkach) Marrakeszu, Fezu i Rabatu znikną niebawem i ustąpią miejsca sklepom przepelnionym wyrobami „Made in Japan”. W odwiecznym cechu pantoflarzy Fezu i Marrakeszu panuje konsternacja, ludzie, którzy z dziażdzą prądziada trudnili się szlachetnym rzemiosłem, zmuszeni są zwinąć odziedziczone po przodkach warsztaty i przystają do tragicznej armii bezrobotnych.

Krótko i wglądowo. Japonia odbiera kupcom marokańskim około sześciu milionów franków, nie chce zaś importować towarów tamtejszych, co byłoby w tym wypadku jedną kompensatą. Maroko produkuje fosfaty i wino, konsumowane również i w Japonii, ale Japonia omija Maroko i z innych krajów sprowadza te produkty, toteż działalność japońskich kupców w północnej Afryce staje się wysoce szkodliwa.

Kurz na letniskach

Jedną z największych plag naszych letnisk podstołecznych, przekreślających w wielu wypadkach korzyści osiągnięte z pobytu na „wsi”, jest kurz. Kurz ten powstaje wskutek gorliwego kultu wyprawiania dróg gruntowych w najbardziej uczęszczanych nawet letniskach, do których corocznie przybywają dziesiątki tys. letników (jak naprz. Świder). Letnicy ci opłacają za pobyt w tych miejscowościach znaczne kwoty tytułem podatku na rzecz gmin, do których letniska te są przyłączone, nie otrzymują jednak w zamian prawie żadnych świadczeń, co wywołuje wielkie rozgoryczenie wśród zainteresowanych.

Pearl S. Buck

SYNOWIE

Powieść

A gdy zaspokoili pierwszy głód pokruszyli gliniane pieczęcie na dzbanach z winem i jeli rozlewać ożywczy płyn do czarek, które przyniesli ze sobą. Krzyżowały się wesołe okrzyki i toasty na cześć młodego dowódcy.

W cieniu bambusowego gaju biedny pustelnik, niepełna rozumu, śledził osłupiałym wzrokiem nieznanych ludzi a z ust ciekła mu ślina, ilekroć spojrzął na udźce, buchające parą. Przekonany był, że te ciche ustronie nawiedziły demony. Nie śmiał więc wyjść z ukrycia. Od lat trzydziestu nikt nie zakłócił tu spokoju, mieszkał tu samotnie i uprawiał kawał ziemi. Ale jeden z żołnierzy, najadłszy się do syta odrzucił na bok wielką kość wołową, którą ogryzał. Pustelnik wyciągnął wyschlą rękę, schwył kość i, podniósłszy ją do ust, jął ogryzać resztki mięsa. Drżał przystem na całym ciele, gdyż od lat nie wziął do ust pieczonego mięsa i zapomniał, jak ono smakuje. Jęczał jednak żałośnie, bo zdawał sobie niejasno sprawę, że popośnia ciężkie wyrocznienie.

Skoro się najedzono do syta Wang Tygrys porwał się z miejsca i wskoczył na płaski kamień, podobny do zółwia, sterczący powyżej tarasu pod rozłożystym jałowcem drzewem. Ten zółw kamienny stanowił ongi wieko grobowca, dźwigał wówczas na grzbiecie wysoką kamienną tablicę, sławiącą cnoty jakiegoś nieboszczyka.

Drzewo rozrosło się z latami i odepchnęło tablicę

na bok, aż wreszcie zwała się na ziemię, a wiatry i deszcze zatarły napis.

Wkroczył tedy Wang Tygrys na kamiennego zółwia i przez chwilę stał na jego grzbiecie, spoglądając po wojakach, z rękami wspartymi na głównej szablach, z nogą prawą wysuniętą naprzód. Oparł ją na głowie zółwia i patrzył zgóry na swoich ludzi wzrokiem przenikliwym. Pod nawisłymi brwiami błyszczały czarne oczy i zdawały się rzucać skry.

— To są moi ludzie — pomyślał nagle, a serce zaczęło mu rosnąć w piersiach i rozpychać je, jakby je chciało rozsądzić. — Ci ludzie pójdą za mną. Zwiążali się przysięgą. Godzina moja wybiła...

Krzyknął na całe gardło, a rozbudzony las odpowiedział mu echem i echem odpowiedziały ruiny świątyni.

— Dobrzy moi bracia — wołał Wang Tygrys — znamie mnie, wiecie kim jestem. Jam człowiek prosty, pochodzę, jak wy z gminu, ojciec mój był dzierżawcą, narodziłem się na wsi, lecz pisane było, że mam coś więcej uczynić, aniżeli uprawiać rolę. Uciekłem z domu jako mały chłopiec i przystąpiłem do armii rewolucyjnej starego generała. Bracia moi... Marzyłem o szlachetnej wojnie z podłym władcą, ale zwycięstwa przychodziły zbyt łatwo naszemu wodzowi... Zmarł w nim duch! Wiecie o tem sami. Nie byłem w stanie służyć mu dłużej. Rewolucja nie wydała spodziewanych owoców, albowiem każdy dziś walczy tylko z myślą o sobie, więc postanowiłem zwołać tych towarzyszy broni, którzy, jak ja, pragnęli czegoś więcej. Przeznaczeniem mojem jest poprowadzić ich w świat. Nie potrzebuję wam mówić, że niema dzisiaj uczciwego rządu, lud jęczy i buntuje się pod przemocą okrutników, którzy powinni być ojcami dla swego ludu. Za dawnych dobrych czasów, lat temu pięćset i więcej dobrych i dzielnych tworzyli gromady, które sły karać złych bogaczy, a wspomagać biednych. My to samo uczynimy. Wzywam was do złączenia się ze mną, abyście poszli za mną tam, dokąd ja się wybieram. Przysięgnijcie, że razem żyć i razem umierać będziemy!...

Wang Tygrys krzyknął głosem doniosłym i głębokim, a jednocześnie ogarnął wzrokiem zbłątą ciżbę wojowników. Brwi jego wznosiły się, do znów zniżyły, jak rozwinęte sztandary.

Gdy skończył mówić z piersi tłumu wyrwał się gromki okrzyk: — Przysięgamy! Tysiąc lat, tysiąc lat! niech nam żyje nasz wódz!...

Jeden z żołnierzy, śniadzi i smieszny od innych, wrzasnął piskliwie: — Wygląda, jak czarnobrewy tygrys...

Wang był w istocie podobny do dzikiego zwierza, gors miał smukły i gibki, ruchy miękkie a pewne, twarz szeroka a związająca się ku podbródkowi, oczy czujne i błyszczące. Gdy sięgnął głębiej, czarne brwi zdawały się, że te oczy spoglądają z mrocznej jaskini, a gdy je uniósł, cała twarz nagle rozjaśniała się, jak gdyby tygrys gotował się do skoku.

Wszyscy żołnierze, jak jeden mąż wybuchli śmiechem i zaczęli wołać: — Ma rację. Czarnobrewy Tygrys!... Tygrys!...

Obłąkany pustelnik przeląkł się wielce, gdy padło słowo tygrys, gdyż po sąsiednich wzgórzach wlewały się nocą tygrysy, budzące w nim nieopisaną trwogę. Jął więc rozglądać się trwożnie, wreszcie uciekł i schował się do mrocznej kryjówki na tyłach świątyni. W tej komóreczce zwykły był spać. Zasnął ciężkie rygle, włożył do łóżka i naciągnął na głowę podartą derkę. Leżał drżący i pełen niepokoju, popłakując się i wymawiając sobie, że się złąkomił na mięso, które mu przyniosło nieszczęście.

(D. c. n.).

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości 1 milimetra przez szerokość jednej szpal-ty (na wszystkich stronach po 6 szpal-ty: na 1-iej stronie — 1 zł. w tekście (wśród artykułów) — 70 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 50 gr., na ostatniej stronie — 60 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Komunikaty (specjalne) — 1.50 zł., lekarskie — 30 gr. Nekrologia po 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, a tusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty specjalne wyrazem (Kom.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Wydział ogłoszeń: Zgoda 1, tel. 691-56 — biuro czynne od godz. 9 rano do 6 wiecz.

Kierownik: Tadeusz Ucieszyński.